

UCHWAŁA Nr XXXI / 293 / 09
RADY MIEJSKIEJ W OZIMKU

z dnia 27 lutego 2009 r.

w sprawie zatwierdzenia „ Planu odnowy wsi Grodziec ”.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym / Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm./ Rada Miejska w Ozimku u c h w a ł a, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się „ Plan odnowy wsi Grodziec ” zawierający opis planowanych do realizacji zadań wraz z uzasadnieniem przyjęty uchwałą Zebrania Wiejskiego sołectwa Grodziec z dnia 25 listopada 2008 r. w sprawie przyjęcia „ Planu odnowy wsi Grodziec

§ 2.

Uchwała Zebrania Wiejskiego wsi Grodziec z dnia 25 listopada 2008 r. wraz z „ Planem odnowy wsi Grodziec ” stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3.

Traci moc uchwała Nr XXXI / 245 / 05 z dnia 21 lutego 2005 r. w sprawie zatwierdzenia „ Planu rozwoju wsi Grodziec ”wraz ze zmianą wprowadzoną uchwałą Nr XXXIX/333/05 z dnia 21 listopada 2005 r..

§4.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Joachim WIEŚBACH

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXI/293/08
z dn. 27 Lutego 2009r.

Uchwała nr 1

Zebrania Wiejskiego z dnia 25 listopada 2008 roku
w sprawie przyjęcia Planu Odnowy wsi Grodziec na lata 2009-2020

Uchwała w sprawie przyjęcia Planu Odnowy wsi Grodziec na lata 2009-2020
przedstawionego Zebraniu przez Prezesa Stowarzyszenia „Nasz Grodziec”
Krzysztofa Kleszcza została przyjęta jednogłośnie (54 głosami).

Prowadzący zebranie
Przewodniczący
Rady Gminnej Wsi Grodziec
[Podpis]
Krzysztof Adamczyk

Sporządził

[Podpis]
Jan Korpe
Sekretarz

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
[Podpis]
Joachim Mesbach

20/05/2000
10/05/2000
10/05/2000

PLAN ODNOWY WSI GRODZIEC

NA LATA 2009 – 2020

Opracowanie: Jerzy Bogusz, Jan Karpa, Krzysztof Kleszcz

Ilustracje: Łucja Furman

Zatwierdzony Uchwałą Zebrania wiejskiego z dnia 25 listopada 2008r.

Grodzic, listopad 2008 r.

Spis treści:

A. Kluczowe przesłanki rozwoju i odnowy wsi Grodziec

1. Wstęp
2. Układ tez, stwierdzeń opisowych oraz priorytetów i celów rozwoju i odnowy

B. Charakterystyka miejscowości

1. Rys historyczny
2. Położenie i warunki geograficzne
 - 2.1 Klimat
3. Sfera społeczna
 - 3.1 Ludność
 - 3.2 Kultura
 - 3.3 Sport
 - 3.4 Oświata
 - 3.5 Służba zdrowia
 - 3.6 Bezpieczeństwo publiczne
 - 3.7 Kościoły
4. Infrastruktura techniczna
 - 4.1 Zaopatrzenie w wodę
 - 4.2 Kanalizacja i oczyszczalnia ścieków
 - 4.3 Utylizacja odpadów stałych
 - 4.4 Energetyka
 - 4.5 Telekomunikacja
 - 4.6 Komunikacja
5. Sfera gospodarcza
6. Rolnictwo
7. Leśnictwo
8. Flora i fauna

C. Bilans strategiczny wsi Grodziec (analiza SWOT)

1. Silne strony
2. Słabe strony
3. Szanse

4. Zagrożenia

D. Priorytety rozwoju i odnowy wsi Grodziec

I. Innowacyjna wieś z aktywnymi mieszkańcami

1. Wstęp
2. Budowanie społeczeństwa informacyjnego
3. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

II. Zapewnienie dogodnych warunków życia

1. Wstęp
2. Wzmocnienie potencjału ludnościowego i aktywacja zawodowa
3. Korzystne warunki zamieszkania i rozwoju
4. Rewitalizacja wsi Grodziec i jej odnowa
5. Tworzenie warunków do realizacji potrzeb kulturalnych społeczności wsi
6. Zachowanie, popularyzacja i wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych wsi Grodziec

III. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wsi Grodziec

1. Wstęp
2. Podniesienie standardu infrastruktury komunikacyjnej.
3. Dostępność mediów technicznych
4. Ochrona zasobów wód powierzchniowych
5. Ochrona powietrza oraz ochrona przed hałasem i wibracjami
6. Gospodarka odpadami i ściekami

IV. Aktywacja gospodarcza wsi z zachowaniem zrównoważonego i harmonijnego rozwoju oraz atrakcyjne dla inwestycji i zamieszkania tereny wsi

1. Wstęp
2. Rozwój sektora usług
3. Budowa obwodnicy wsi Grodziec i zmiana przebiegu drogi krajowej nr 46, jako oś rozwoju gospodarczego wsi i jej odnowy
4. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej wsi
5. Turystyka jako element rozwoju i odnowy wsi
6. Harmonijny rozwój przestrzenny
7. Podniesienie atrakcyjności wsi
8. Poprawa zagospodarowania i kształtowanie warunków życia

- E. Powszechność odnowy wsi i sterowanie jej rozwojem**
- F. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości**
- G. Wizja rozwoju wsi – planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność Grodzca na lata 2009-2020**

Spis ilustracji:

1. Plan zagospodarowania przestrzeni ogólnodostępnej przy ul. Klasztornej.
2. Ulica Klasztorna – aleja spacerowa
3. Centrum wsi – pomnik pamięci ofiar poległych w wojnach światowych i walkach w obronie ojczyzny

A. KLUCZOWE PRZESŁANKI ROZWOJU I ODNOWY WSI GRODZIEC

1. Wstęp

Narodowy Plan Rozwoju (NPR) i Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego (NSRR) 2007-2013 są kompleksowymi programami rozwoju społeczno-gospodarczego w zakresie dostępu do środków funduszy strukturalnych z uwzględnieniem regionalnych i lokalnych wizji oraz kierunków rozwoju. W związku z powyższym Plan odnowy wsi Grodziec opierać się będzie na diagnozie i bilansie strategicznym miejscowości, czyli na zestawieniu szans i zagrożeń rozwojowych oraz na identyfikacji silnych i słabych stron a jednocześnie określać będzie pola strategiczne oraz wizję rozwoju przy ustalonych priorytetach i celach. Plan odnowy miejscowości przekłada priorytety rozwoju i strategiczne cele na ustalenia o charakterze operacyjnym. Wskazuje sposoby monitorowania realizacji oraz wymienia działania, które leżą w kompetencjach samorządu lokalnego oraz wskazuje te, których realizacja zależeć będzie w zdecydowanym stopniu od podmiotów zewnętrznych, samorząd lokalny pełniłby funkcje postulatywne i negocjacyjne.

Podsumowując, Plan odnowy wsi Grodziec opierać się będzie na analizie wyjściowej i przyszłej sytuacji wsi Grodziec, z uwzględnieniem sprawdzonych zasad, takich jak:

1. wykorzystanie zewnętrznych sposobności i silnych stron miejscowości,
2. wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań gospodarczych i rezygnacja ze „starego” myślenia,
3. poszukiwanie sposobności i dążenie do eliminacji zewnętrznych zagrożeń,
4. wykorzystanie dogodnych sposobności i uwarunkowań zewnętrznych dla realizacji nowych wizji i kierunków rozwoju,
5. poszukiwanie sposobów przetrwania i minimalizacji skutków stanów kryzysowych i pojawiających się barier rozwojowych.

Niniejszy zapis programu rozwoju i odnowy wsi Grodziec nie stanowi dokumentu zamkniętego. Dzięki wprowadzonemu systemowi monitoringu i oceny realizacji założeń oraz kierunków program rozwoju i odnowy wsi będzie możliwe szybkie reagowanie w przypadku działań nie przynoszących oczekiwanych efektów oraz wprowadzanie zapisów korygujących.

2. Układ tez, stwierdzeń opisowych oraz priorytetów i celów rozwoju i odnowy

1. Pozycja konkurencyjna wsi Grodziec jest kształtowana przez przynależność do gminy Ozimek i do jednej z trzech charakterystycznych stref struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa opolskiego, a mianowicie do strefy centralnej, obejmującej Opole i powiaty opolski i krapkowicki.
2. Wieś Grodziec, pomimo że zamieszkała w większości przez potomków wysiedleńców wojennych spod Lwowa i okolic Stanisławowa oraz ludność napływową z centralnych województw Polski po 1945 roku jest miejscowością zróżnicowaną kulturowo, aczkolwiek z jednoznacznie wybijającą się i kultywowaną tradycją charakterystyczną dla ludności kresowej. Wieś wyróżnia się wysokim poziomem tożsamości, która w połączeniu z etosem pracy i samoorganizacją mieszkańców tworzy cenny kapitał. Jednak struktura wiekowa ludności ulega niekorzystnym zmianom – wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym a zmniejsza się udział ludzi młodych. Struktura zatrudnienia mieszkańców wsi charakteryzuje się niskim udziałem zatrudnienia w rolnictwie i sektorze usług oraz wysokim udziałem zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Wieś nierzadko pełni funkcję sypialni, i nie jest miejscem pracy. Priorytetem staje się powstrzymanie negatywnych tendencji demograficznych i zahamowanie migracji osób młodych, poprzez zapewnienie dogodnych warunków, decydujących o jakości życia a związanych z pracą, odpoczynkiem i mieszkaniem w bezpiecznym i czystym środowisku.
3. Przeciętą atrakcyjność inwestycyjna i średni poziom rozwoju społeczno-gospodarczego zmusza do włączenia się w konkurowanie o inwestycje i przedsięwzięcia gospodarcze przyspieszające rozwój i odnowę wsi Grodziec. Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych staje się priorytetowym celem rozwojowym.
4. Przewaga gruntów klasy V i VI wpływa na niezadowalającą jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej i na niską wydajność produkcji wysokotowarowej, a to wymaga podjęcia działań przyspieszających zmiany w kierunku np. rozwoju ekologicznej produkcji rolniczej przyzagrodowej w powiązaniu z agroturystyką

- i trwałą tendencją wzrostową sektora usług. Obszar wsi charakteryzuje się ciepłym klimatem a okres wegetacyjny roślin może trwać 200-225 dni w roku.
5. Liczne lasy i obszary chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników agroturystyki, turystyki pieszej czy rowerowej. Jednak brak informacji turystycznej i infrastruktury wypoczynku i rekreacji oraz bardzo skromna sieć miejsc noclegowych zdecydowanie obniża atrakcyjność wsi Grodziec.
 6. Obszar wsi Grodziec charakteryzuje się stosunkowo dobrym standardem indywidualnej zabudowy i wyposażenia budynków mieszkalnych. Natomiast standard przestrzeni publicznej jest niezadowalający. Brakuje wyodrębnionych terenów rekreacji i wypoczynku oraz przestrzeni publicznej ogólnodostępnej o przeznaczeniu rekreacyjnym, z odpowiednim klimatem ekologicznym.
 7. Infrastruktura komunalna charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem zaspokajania potrzeb mieszkańców. Zaświadcza o tym wysoki poziom dostępności do sieci wodociągowej a niski do kanalizacji. Za w miarę uporządkowany należy uznać sektor gospodarki odpadami. Wydatki na ochronę środowiska i ochronę zdrowia mieszkańców i ich mienia (budynków) w obrębie wsi Grodziec są niewystarczające. Ze względu na ponadnormatywny całodobowy hałas i wibracje powodowane tranzytem pojazdów samochodowych, w tym pojazdów ciężarowych, całość zabudowy mieszkaniowej należałoby objąć rewitalizacją akustyczną budynków ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Ocena oddziaływania na środowisko wsi i jej istniejące zagospodarowanie ujęta w *Przeglądzie ekologicznym dla drogi krajowej nr 46 na odcinku miejscowości Grodziec, gmina Ozimek*, przedłożonym Wojewodzie Opolskiemu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) w dniu 22.02.2006 r. jednoznacznie określa problem w odniesieniu do art. 135 ust. 1 „*Prawa ochrony środowiska*”, gdy nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem tranzytowej trasy transportowej, a mianowicie:
 - „Należy stwierdzić, iż cała zabudowa miejscowości Grodziec, z nielicznymi wyjątkami w postaci pojedynczych budynków znajdujących się przy bocznych uliczkach (np. przy ul. Tartacznej) znajduje się pod wpływem hałasu większego niż 60dB(A), a tym samym nie są tutaj spełnione standardy jakości środowiska w zakresie immisji hałasu komunikacyjnego.”

- „Przekroczenia jakie tutaj występują wynoszą od 4-15dB(A) w zależności od lokalizacji budynku. W większości przypadków przekroczenia 4-15dB(A) występują przy zabudowie po północnej stronie drogi, a od 4-10dB(A) po stronie południowej.”
- „Zastosowanie ekranów akustycznych na odcinku drogi nr 46 w miejscowości Grodziec nie jest możliwe, gdyż bezpośrednio z ulicy są wjazdy na teren posesji. Zatem ekran taki, nie mając ciągłości, ze względu na przerwy na wjazdy bramowe co 10-15 m, nie stanowiłby skutecznego urządzenia ochrony środowiska i jego realizacja straciłaby sens.”
- „W kontekście powyższych faktów należy stwierdzić, iż obecnie nie ma skutecznych i ekonomicznie uzasadnionych metod minimalizacji oddziaływania akustycznego drogi krajowej nr 46 na odcinku miejscowości Grodziec przy zachowaniu jej przebiegu przez środek miejscowości. Natomiast rozwiązaniem najbardziej skutecznym, które pozwoli zarówno ograniczyć uciążliwość drogi dla środowiska jak i przywrócić jej charakter drogi obsługującej ruch pieszey i komunikacji obszarów przyległych, jest realizacja planowanej obwodnicy.”
- „Na podstawie wyników niniejszego przeglądu, w części dotyczącej oddziaływania akustycznego drogi krajowej nr 46 na tereny chronione zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Grodziec należy stwierdzić, iż jest to ta forma negatywnego oddziaływania, która wymaga podjęcia dalszych kroków w celu ochrony zdrowia mieszkańców”
- „Jednakże powyższa sytuacja nie wyczerpuje wymagań, przytoczonego wcześniej, przepisu art. 135 ust.1, gdyż pozostają jeszcze do rozważenia rozwiązania dotyczące bezpośrednio obiektów mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Zakres takich rozwiązań i związane z nimi środki finansowe, które powinny być przeznaczone na realizację są przedmiotem programu ochrony przed hałasem, który po uchwaleniu przez właściwą radę staje się dokumentem prawa miejscowego. Jeżeli po zrealizowaniu programu ochrony przed hałasem nie zostaną zapewnione odpowiednie standardy jakości środowiska w zakresie warunków akustycznych, bądź też nie zostanie zrealizowana obwodnica, wówczas należy podjąć działania mające na celu ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania.”

- „Jedynym skutecznym, a zatem i uzasadnionym rozwiązaniem, jest realizacja obejścia drogowego miejscowości Grodziec.
8. Zgodnie z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek trasa obwodnicy przebiega po północnej stronie miejscowości i będzie wpisana w nowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego wsi Grodziec. Wsi należy przywrócić jej charakter, zgodnie ze społecznym i gospodarczym przeznaczeniem terenu. Wieś, jako dobro wspólne, podlega ochronie prawnej. Przy planach GDDKiA realizacji obwodnicy w latach 2014-2020 tranzyt pojazdów nadal byłby prowadzony środkiem miejscowości, co jednoznacznie należy kojarzyć ze znaczącą barierą rozwojową i ograniczeniami dla terenów sąsiadujących z drogą krajową, z jednoznacznym procesem postępującej dewastacji istniejącego zagospodarowania i naruszania konstrukcji budynków, również tych ujętych w ewidencji zabytków. Budynki mieszkalne i zagrodowe niepodpiwniczone wybudowane zostały w przeważającej większości na przełomie XIX i XX wieku w technologii niegwarantującej teraz (przy występującym oddziaływaniu hałasu i wibracji) bezpieczeństwa konstrukcji i skutecznej ochrony przed hałasem i wibracjami. Postępująca dewastacja grozi nieodwracalnymi zmianami. Negatywne oddziaływanie hałasu i wibracji uniemożliwia pracę, odpoczynek i sen w zadowalających warunkach w miejscu przebywania ludzi. Wieś Grodziec założona w 1751 r. jako kolonia Husytów z Czech stanowi historycznie ukształtowany układ przestrzenny z zachowanymi zespołami zabytkowej zabudowy wraz z utrzymanymi cechami zagospodarowania zabytkowej przestrzeni publicznej i tradycyjnej linii usytuowania zagród. W ciągu ulicy Częstochowskiej rozbudowanej i przekwalifikowanej na drogę krajową klasy GP (główną ruchu przyśpieszonego) stwierdza się występowanie wielu obiektów nieruchomości ujętych w ewidencji zabytków, zaś miejscowość Grodziec leży w strefie ochrony konserwatorskiej obejmującej obszar, na którym obowiązują ograniczenia, zakazy, nakazy mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków zgodnie z ustawą – Dz. U. z dnia 17.09.2003 r. nr 162 poz. 1568. Ponadto cały obszar miejscowości znajduje się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu – Lasy Stobrawsko-Turawskie. Ochronie podlegają stare drzewostany rosnące w ciągu drogi krajowej, tj. w granicach pasa drogowego ul. Częstochowskiej. W tym kontekście szczególną uwagę należy zwrócić na fakt niekontrolowanego spływu

zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do przydrożnego naturalnego ciekę wodnego z drogi krajowej nr 46 przebiegającej środkiem miejscowości. Istnieje realne niebezpieczeństwo wystąpienia poważnej awarii w przypadku kolizji pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne i w efekcie skażenie wód powierzchniowych i gleby.

9. Pomimo że droga krajowa nr 46 przebiegająca środkiem miejscowości jest najważniejszym połączeniem drogowym stanowiącym część Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T) należy dążyć do budowy obejścia tranzytowego miejscowości Grodziec ze względu na negatywne oddziaływanie tranzytu ciężkich pojazdów na stan dziedzictwa kulturowego wsi, zdrowie mieszkańców i istniejące zagospodarowanie wsi, a także ze względu na wymieszanie ruchu tranzytowego z lokalnym, co stwarza poważne zakłócenia w obsłudze terenów w sąsiedztwie drogi krajowej nr 46 i w komunikacji lokalnej na powiązaniach dróg gminnych publicznych z drogą krajową.
10. Zaistniała konieczność wyrównania ukształtowanych historycznie dysproporcji i zapóźnień rozwojowych rodzi potrzebę umacniania inicjatyw i działań przyspieszających rozwój wsi Grodziec. Uwzględnienie w programie rozwoju i odnowy wsi Grodziec postulatów niwelujących lukę infrastrukturalną i komunikacyjną umożliwi przyspieszenie rozwoju zgodnego z parametrami europejskimi.

B.CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. RYS HISTORYCZNY

Początki wsi Grodziec sięgają 1751 r., kiedy to ustalono lokalizację miejscowości w lesie krasiejowskim na północ od Opoła. W 1752 r. przystąpiono do budowy wsi na polecenie króla pruskiego Fryderyka II. Król prowadząc zaborcze wojny dążył do nowoczesnego uzbrojenia armii, poszukiwał więc miejsca na rozwój nowoczesnego przemysłu: hut żelaza, walcowni, stalowni, dlatego zaproponował czeskiemu ewangelickiemu kaznodziei Wacławowi Blanicky'emu założenie kolonii czeskiej. Osadę nazwano Bedřichův Hradec – na cześć króla Fryderyka (hradec- to po czesku osada), po niemiecku Fredrichsgraetz. Nadleśniczy Rehdantz przydzielił parcele pierwszym 60 kolonistom. Każdy otrzymał 1 i ćwierć morgi ogrodu, 12 mórg ziemi ornej oraz 3 i ćwierć morgi łąki. Domy budowali sami,

otrzymali także 20 talarów pożyczki do spłacenia w ciągu trzech lat. W 1756 roku było 72 zagrodników w 48 budynkach drewnianych. Budynek mieszkalny, chlew i stodoła krył jeden dach pokryty gontem. Wszystkie domy stały szczytem do drogi wiejskiej. Król przeznaczył 565 talarów na wykopanie rowu przez wioskę. Rów ten przez emigrantów trochę przesadnie nazywany rzeką, służył do odwodnienia podmokłych terenów. Również nazwy pól (lub dróg), które zachowały się w języku czeskim do 1945 mówią o bagnach i obszarach wodnych. Husyci – bo takiego byli wyznania, otrzymali koncesję na prowadzenie palarni i młyna, z których dochód przeznaczany był na utrzymanie kościoła i szkoły.

W 1770 roku było już 87 zagrodników, a między nimi 64 rzemieślników, w tym 32 tkaczy i 7 szewców. W listopadzie 1767 roku stanął kościół z muru pruskiego, w stanie surowym miał on 225 m² z chórem, ale bez wieży. Wybudowano też plebanię oraz szkołę. W 1845 r. uczył w niej 1 nauczyciel i 1 pomocnik nauczyciela. W 1861 r. do szkoły uczęszczało 243. dzieci. Kolonię Friedrichsgraetz zamieszkiwali rzemieślnicy, przeważnie tkacze i szewcy. Tkactwo w latach dziewięćdziesiątych dziewiętnastego stulecia zanikło, ale jeszcze przed drugą wojną światową *Greki* – bo tak ich nazywano- zaopatrywali w obuwie całą okolicę. W 1770 roku wioska posiadała 2300 mórg użytkowej ziemi. Każdy kolonista miał około 23 mórg. Od początku istnienia Huty Małapanew w Ozimku, wielu mieszkańców tej osady pracowało dla huty. Wielu było też w lesie węglarzami albo pracowało w zakładzie przy produkcji żelaza. Nie omijały wsi klęski żywiołowe, w 1894 i 1904 roku w pożarach spłonęła połowa starych drewnianych budynków z czasów fryderycjańskich. Ludność w przeważającej części posługiwała się językiem czeskim, dopiero od 1920 do 1925 roku datuje się wzrost znajomości języka niemieckiego. W 1910 r. obszar Grodzca wynosił 1062 ha, były tam 203 budynki mieszkalne.

W roku 1945 Friedrichsgraetz przestał istnieć. Po II wojnie światowej, w miejsce sprowadzonej tu ludności niemieckiej, Grodziec zasiedliła ludność polska, przybyła tu w ramach przymusowej repatriacji z dawnych Kresów Wschodnich – głównie z Biłek Szlacheckiej i Królewskiej koło Lwowa.

2. POŁOŻENIE I WARUNKI GEOGRAFICZNE

Grodziec położony jest w środkowo-wschodniej części województwa opolskiego na terenie gminy Ozimek wzdłuż drogi krajowej Opole- Częstochowa w odległości 26 km od Opola. Sołectwo leży na Nizinie Śląskiej na pograniczu Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Stobrawskich. Wieś jest jedną z 11-stu wiosek w Gminie Ozimek, leży w sąsiedztwie wsi Chobie i Mnichus.

2.1 Klimat

Grodziec położony jest w regionie klimatu podgórskich nizin i kotlin i posiada cechy klimatu umiarkowanego- przejściowego.

Warunki klimatyczne cechują:

- niewielkie zróżnicowanie temperatur
- krótka i łagodna zima
- średnie roczne sumy opadów 600-650 mm
- krótki okres wegetacji

3. SFERA SPOŁECZNA

3.1 Ludność

Ludność Grodźca to w większości potomkowie przesiedleńców wojennych z terenu Biłki Szlacheckiej i Biłki Królewskiej niedaleko Lwowa, którzy przybyli tutaj dokładnie 23 kwietnia 1945 roku. W czerwcu tegoż roku dołączyły do nich nieliczne rodziny z Jeziernej, ponadto osiedliła się tu grupa ludności z wieluńskiego – powracająca z robót przymusowych w Niemczech. Obecnie Grodziec zamieszkuje 1335 osób (stan na 31.12.2008r.).

3.2 Kultura

Na terenie Grodźca powstały dwa zespoły śpiewacze „Grodziec” (1975 rok) i „Jutrzenka” (1980 rok), występujące w ludowych strojach, wykonujące biłeckie pieśni. Równocześnie działają tutaj dwa „młodsze” zespoły muzyczne, grające muzykę disco-polo: „Eliot” i „Sherwood”, które zabawiają mieszkańców na festynach, uroczystościach rodzinnych, a także odwiedzając z kolędą domostwa w okresie świąt Bożego Narodzenia. Na terenie sołectwa znajduje się filia Biblioteki Publicznej w Ozimku , mieszcząca się w Szkole Podstawowej w Grodźcu. W szkole, w grudniu 2004 r. powstała Izba Regionalna z ciekawym zbiorem eksponatów z dawnych lat.

„Jutrzenka” przed występem z okazji „Dni Grodzca”

Zespół „Grodziec” podczas występu z okazji „Dni Grodzca”

3.3 Sport

Na terenie sołectwa działa klub sportowy „LZS Grodziec” rozgrywający mecze piłki nożnej w klasie okręgowej.

3.4 Oświata

Na terenie sołectwa funkcjonuje Publiczna Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika, gdzie uczęszczają także dzieci z sąsiednich sołectw Chobia i Mnichusa. Szkoła jest dobrze wyposażona w urządzenia dydaktyczne, posiada pracownię komputerową oferuje zajęcia z języków obcych (angielski, niemiecki) i z informatyki.

3.5. Służba Zdrowia

Na terenie sołectwa nie ma Ośrodka Zdrowia, mieszkańcy korzystają z usług Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Ozimku przy szpitalu Euromedicare w dni robocze w godzinach od 8.00 do 18.00. W godzinach nocnych tj. od 18.00 do 8.00, w soboty i niedziele oraz dni ustawowo wolne opiekę medyczną pełni Ambulatorium przy szpitalu Euromedicare. Natomiast pomoc wyjazdowa świadczona jest przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medicus, ul. Mickiewicza 1, Opole.

3.6 Bezpieczeństwo publiczne

Najbliższy Posterunek Policji znajduje się w Ozimku przy ulicy Wyzwolenia 14, terytorialnie obejmujący teren całej gminy. Posterunkowym w naszej wsi jest Pan Sebastian Pawlak . W Grodźcu nie ma Ochotniczej Straży Pożarnej najbliższa znajduje się w Chobiu.

3.7 Kościoły

Na terenie sołectwa znajduje się neogotycki kościół z 1891 r. pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej, obecnie Sanktuarium MB Sybiraków.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

4.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie sołectwa funkcjonuje wodociąg z ujęcia wody podziemnej w Mnichusie. Wydajność ujęcia wynosi 45 m³/h. Obecnie do sieci wodociągowej podłączone są wszystkie gospodarstwa domowe.

4.2. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Na terenie gminy Ozimek, w miejscowości Antoniów znajduje się oczyszczalnia ścieków o przepustowości 200 m³/d oczyszczone ścieki do rzeki Mała Panew. Obecnie opracowana jest dokumentacja techniczna kanalizacji Grodźca, która przewidziana jest na lata 2010-2012 .Na terenie Grodźca nie ma kanalizacji sanitarnej, fragmentarycznie istnieje kanalizacja deszczowa wzdłuż ulicy Częstochowskiej. Ścieki z gospodarstw domowych odprowadzane są do przydomowych nie zawsze szczelnych szamb skąd wywożone przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Antoniowie , Spółdzielnia Kólek Rolniczych w Schodni do oczyszczalni .

4.3. Utylizacja odpadów stałych

Odpady komunalne z obszaru Gminy Ozimek wywożone są na Składowisko odpadów stałych w Kielczy, dawne składowisko w Dylakach jest już nieczynne i nie przyjmuje odpadów z Gminy Ozimek. Usługi wywozu odpadów stałych świadczy Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Antoniowie, Firma GEHLOFF- Sobieraj z Dylak oraz firma REMONDIS z Opola.

4.4. Energetyka

Wszystkie gospodarstwa wyposażone są w instalacje elektryczną. Sołectwo obsługiwane jest przez Przedsiębiorstwo Energetyczne EnergiaPro- Rejon Energetyczny Opole

4.5. Telekomunikacja

Gmina Ozimek obsługiwana jest przez Rejon Telekomunikacji w Opolu. W sołectwie 60% mieszkańców podłączona jest do sieci telekomunikacyjnej.

4.6. Komunikacja

Przez teren sołectwa Grodziec przebiega droga krajowa nr 46 Opole-Częstochowa- Warszawa o nawierzchni asfaltowej, droga powiatowa Grodziec- Zębowice, drogi gminne ul. Klasztorna, ul. Dolna, ul. Krótka, ul. Robotnicza, ul. Kwiatowa, ul.Brzozowa, ul. Leśna, ul .Polna, ul. Słoneczna.

Na terenie sołectwa nie ma linii kolejowej , usługi w zakresie przewozu świadczy PKS Opole oraz prywatna linia autobusowa LUZ z Opolu.

5.SFERA GOSPODARCZA

Wieś Grodziec jest ośrodkiem gospodarczym, w którym sukcesywnie rozwija się przedsiębiorczość w sektorze prywatnym, zwłaszcza firm osób fizycznych , prowadzących działalność gospodarczą.

Wieś Grodziec jest ośrodkiem gospodarczym, wykazującym wysoką dynamikę rozwoju, mierzoną liczbą podmiotów gospodarczych wpisanych do ewidencji w Urzędzie Miasta i Gminy.

Zestawienie jednostek świadczących swe usługi w Grodźcu w roku 2008.

1.USŁUGI HANDLOWE	Suma
Sklepy spożywcze	4
Restauracje, kawiarnie, bary	4
Sprzedaż podzespołów komputerowych	2
2. USŁUGI OŚWIATOWO-KULTURALNE	
Szkoły podstawowe	1
Przedszkola	1
Punkty biblioteczne	1
Parafia Rzymsko-Katolicka	1
Zgromadzenie Sióstr Zakonnych	1
Zespoły muzyczne	2
3.USŁUGI PRODUKCYJNO-RZEMIEŚLNICZE	
Zakłady przemysłu terenowego	7
Punkty napraw samochodów	4
Punkty napraw sprzętu AGD	1
Stolarze	1
Zakłady budowlane i remontowo-montażowe	5
4.USŁUGI TRANSPORTOWO-ŁĄCZNOŚCIOWE	
Firmy transportowe, przewoźnicze	2

5.USŁUGI ADMINISTRACYJNE	
Leśnictwo	1
6. USŁUGI FINANSOWE	
Agencje ubezpieczeniowe	2
Biura rachunkowe	1
7.USŁUGI PROJEKTOWE	
projekty w branży budowlanej i mechanicznej	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ewidencji podmiotów gospodarczych z Urzędu Miasta i Gminy Ozimek.

6.ROLNICTWO

Struktura użytkowania gruntów:

<i>Sołectwo</i>	<i>Gruntu orne</i> <i>ha</i>	<i>Sady</i> <i>ha</i>	<i>Łąki</i> <i>ha</i>	<i>Pastwiska</i> <i>ha</i>	<i>Lasy</i> <i>ha</i>	<i>Pozostałe</i> <i>grunty ha</i>
Grodzicz	346,87	0,71	298,72	5,78	1221,58	180,46

7. LEŚNICTWO

Powierzchnię leśną stanowią lasy państwowe należące do Nadleśnictw: Opole i Strzelce Opolskie oraz lasy prywatne. Typy siedliskowe są zróżnicowane i powstały w zależności od typów gleb. Panującymi gatunkami w drzewostanie są : sosna, jodła a gatunkami towarzyszącymi: brzoza, osika, dąb.

8. FLORA I FAUNA

Teren gminy Ozimek obfituje w chronione i rzadkie gatunki roślin. Na terenie sołectwa Grodzicz rośnie Widłak Jałowcowaty (*Lycopodium clavatum*) oraz rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*). Również świat zwierząt obfituje w wiele rzadkich gatunków. W Grodzcu można spotkać np. wydrę (*Lutra Lutra*).

C. BILANS STRATEGICZNY WSI GRODZIEC (ANALIZA SWOT)

1. SILNE STRONY

- korzystne położenie w strefie centralnej województwa opolskiego i powiecie opolskim;
- walory krajoznawczo-turystyczne (lasy, czyste powietrze) i położenie w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie;
- potencjalne tereny pod rekreację i wypoczynek;
- potencjał nowych terenów inwestycyjnych;
- infrastruktura techniczna oraz dobry standard zabudowy i wyposażenia budynków mieszkalnych;
- wysoki poziom dostępności do sieci wodociągowej i telekomunikacyjnej;
- uporządkowana gospodarka odpadami;
- kultura, dziedzictwo religijne (sanktuarium Maryjne), dziedzictwo osadnicze i przyrodnicze;
- potencjał ludzki i wysoki poziom tożsamości;
- zachowany dorobek pokoleniowy;
- otwarta społeczność lokalna na innowacyjność rozwiązań gospodarczych;
- obiekt „Kuźnia” – miejsce spotkań i integracji społeczeństwa.

2. SŁABE STRONY

- dysproporcje i zapóźnienia rozwojowe;
- brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków;
- niewykonywanie ochrony środowiska, ochrony zdrowia i mienia mieszkańców;
- przebieg drogi krajowej nr 46 środkiem miejscowości i zły stan warunków życia oraz postępująca degradacja środowiska;
- słabe gleby V i VI klasy bonitacyjnej z przewagą trwałych użytków zielonych;
- brak zapewnienia ciągłości rolniczego użytkowania ziemi i utrzymania jej żywotności;
- słabo rozwinięta sfera usług dla ludności;

- brak szerokopasmowego i bezpośredniego dostępu do internetu i platformy e-usług;
- szpecące centrum wsi, niezadawalający standard przestrzeni publicznej;
- zakłócenia w ruchu lokalnym i w obsłudze terenów przyległych do drogi krajowej nr 46;
- zły stan dróg gminnych powiązanych z drogą krajową nr 46 i z drogą powiatową;
- brak ofert na zagospodarowanie wolnego czasu mieszkańców;
- słabo rozwinięta infrastruktura rekreacji i wypoczynku;
- słabo rozwinięta baza noclegowa.

3. SZANSE

- sprzyjająca polityka regionalna adresowana do rozwoju obszarów wiejskich;
- eliminacja zewnętrznych uciążliwości i zagrożeń;
- zwiększenie dostępności do kapitału i środków pomocowych z Unii Europejskiej;
- rozwój ekologicznej produkcji przyzagrodowej, powiązanej z agroturystyką;
- nowy plan zagospodarowania przestrzennego i uporządkowany ład przestrzenny;
- wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych i budowa obwodnicy;
- pozyskanie inwestorów i kapitału
- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej i tworzenie mikroprzedsiębiorstw;
- skanalizowanie sołectwa;
- rozwój sieci dostępowej do internetu;
- promocja walorów wsi i wykorzystanie silnych stron bilansu strategicznego;
- zapewnienie dogodnych warunków życia, zamieszkania i rozwoju;
- edukacja społeczności lokalnej i ukierunkowanie rozwoju kadr na usługi;
- tworzenie nowych miejsc pracy;
- rozwój usług budowlanych, transportowych, doradczych, pośrednictwa finansowego i biznesowego oraz usług w sferze zdrowia, kultury i turystyki.

4. ZAGROŻENIA

- niewystarczająca dostępność środków finansowych i pomocowych;
- brak możliwości eliminacji zagrożeń zewnętrznych w sytuacji odwołania budowy obwodnicy;
- brak miejsc pracy;
- utrzymujący się stan kryzysowy i pojawienie się barier rozwojowych;

- migracja młodzieży do dużych miast i za granicę;
- brak poprawy warunków życia i zamieszkania;
- starzenie się społeczności;
- spowolnienie lub zaniechanie działań przyspieszających rozwój i utrzymanie zapóźnień rozwojowych.

D. PRIORYTETY ROZWOJU I ODNOWY WSI GRODZIEC

I. INNOWACYJNA WIEŚ Z AKTYWNYMI MIESZKAŃCAMI

1. WSTĘP

W obszarze tego celu strategicznego przewidziano cele operacyjne, które mają prowadzić do wzrostu poziomu przygotowania w funkcjonowaniu na rynku pracy oraz aktywności społeczeństwa. Nowoczesne społeczeństwo i oparta na wiedzy gospodarka zasobami wsi wymaga między innymi włączenia we wszystkie sfery życia społeczno-gospodarczego technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Pobudzania innowacyjności wymaga oddziaływania na układ, który definiuje: infrastrukturę techniczną, źródła finansowania inwestycji promujących i wspomagających rozwiązania innowacyjne oraz społeczeństwo przygotowane i otwarte na nowe myślenie i działania innowacyjne.

2. BUDOWANIE SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

W celu wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w edukacji i podnoszeniu kwalifikacji a także w upowszechnianiu umiejętności obsługi komputera konieczna staje się rozbudowa i modernizacja sieci dostępowej w celu uzyskania szerokopasmowego i bezpiecznego dostępu do internetu oraz platformy e-usług.

3. ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Istotnym warunkiem rozwoju społeczno-gospodarczego i samorządności wsi jest wzrost aktywności społecznej mieszkańców i zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w zarządzaniu i realizacji określonych segmentów życia społecznego. Lokalne ożywienie gospodarcze i innowacyjność rozwiązań będzie przesłanką sprawnego funkcjonowania samorządności lokalnej. Konieczne tutaj staje się wsparcie lokalnej społeczności i lokalnych liderów odnowy wsi oraz zwiększenie ich udziału w kreowaniu polityki rozwoju wsi Grodziec. Wspieranie organizacji działających na wsi pozwoli zachęcić mieszkańców do działania na rzecz rozwoju i odnowy wsi i wpłynie na powstanie wielu ciekawych inicjatyw lokalnych.

II. ZAPEWNIENIE DOGODNYCH WARUNKÓW ŻYCIA

1. WSTĘP

W obszarze tego celu strategicznego mieszczą się cele operacyjne, które prowadzić mają do poprawy negatywnych tendencji demograficznych oraz zapewnienie podstawowych potrzeb człowieka związanych z pracą, odpoczynkiem, mieszkaniem w bezpiecznym otoczeniu.

Mieszkanie w bezpiecznym otoczeniu to przede wszystkim życie w czystym i chronionym środowisku, jako podstawowym komponencie przestrzeni, które decyduje o jakości życia mieszkańców, ich zdrowiu, możliwościach wypoczynku, rekreacji i regeneracji sił.

Procesowi polaryzacji struktury przestrzennej wsi będą towarzyszyć ustalenia nowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, opierające się o zasadę zrównoważonego rozwoju i określające zasady ochrony przed hałasem i wibracjami powodowanymi tranzytem pojazdów ciężarowych środkiem miejscowości w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Docelowym rozwiązaniem wpływającym na zmianę klimatu akustycznego i na stworzenie bezpiecznego otoczenia jest realizacja obwodnicy wsi Grodziec, wpisanej do planu zagospodarowania przestrzennego wsi.

2. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU LUDNOŚCIOWEGO I AKTYWACJA ZAWODOWA

Zapewnienie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, pracy i zamieszkania staje się dzisiaj pierwszoplanowym i najważniejszym celem strategii rozwoju i odnowy wsi Grodziec. Będzie to miało wpływ na zmniejszenie salda emigracji i zachęcać będzie młodych ludzi podejmujących naukę w szkołach i uczelniach do stałego zamieszkania i wzmocnienia potencjału ludnościowego wsi Grodziec. Związane jest to z procesem restrukturyzacji wsi, który wymagać będzie podwyższenia poziomu wykształcenia, zwiększenia mobilności zawodowej i ukierunkowania rozwoju kadr na usługi. Walory środowiskowe, turystyczne i kulturowe wsi traktować trzeba jako źródło nowych możliwości rozwoju usług w sektorze prywatnym.

3. KORZYSTNE WARUNKI ZAMIESZKANIA I ROZWOJU

Stan ilościowy i jakościowy substancji mieszkaniowej bezpośrednio decydują o jakości i poziomie życia mieszkańców. Jest czynnikiem umożliwiającym rozwój społeczny wsi,

wpływającym na odwrócenie tendencji migracyjnych. Obszar wsi Grodziec charakteryzuje się stosunkowo dobrym standardem substancji mieszkaniowej i jej wyposażenia. Przy istniejącej starej zabudowie z początku XX wieku, ciągle modernizowanej, powstaje nowa substancja mieszkaniowa na nowych terenach przygotowanych dla budownictwa mieszkaniowego. Stara zabudowa wykonana w technologii niegwarantującej dzisiaj bezpieczeństwa konstrukcji przy immisji hałasu i wibracji z drogi krajowej poddawana jest postępującej dewastacji, którą można powstrzymać jedynie poprzez wyprowadzenie tranzytu z zabudowy mieszkaniowej.

4. REWITALIZACJA WSI GRODZIEC I JEJ ODNOWA

Rewitalizacją należałoby objąć działania na trzech poziomach:

- a) przestrzenno-funkcyjnym;
- b) inwestycyjno-budowlanym;
- c) społeczno-gospodarczym.

Mają one na celu poprawę warunków życia i pracy mieszkańców, przywrócenie ładu przestrzennego oraz ożywienie gospodarcze i budowę więzi społecznych w zurbanizowanych przestrzeniach wsi.

Rewitalizację ukierunkować należy na rozwój lokalny w celu zachowania walorów historycznych, integrację form historycznych i współczesnych, wyrównanie standardów starych i nowych zasobów, podniesienie lub utrzymanie wartości substancji mieszkaniowej, zwiększenie estetyki otoczenia, zabezpieczenie warunków atrakcyjnego wypoczynku oraz usuwania utrudnień komunikacyjnych, będących wynikiem wymieszania ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym. Trudności komunikacyjne w obrębie wsi powodowane są złym stanem nieutwardzonej nawierzchni publicznych dróg gminnych. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i utwardzenie nawierzchni gminnych dróg publicznych stawiane są na jednym z pierwszych miejsc w hierarchii potrzeb, również ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa ruchu w obrębie wsi Grodziec.

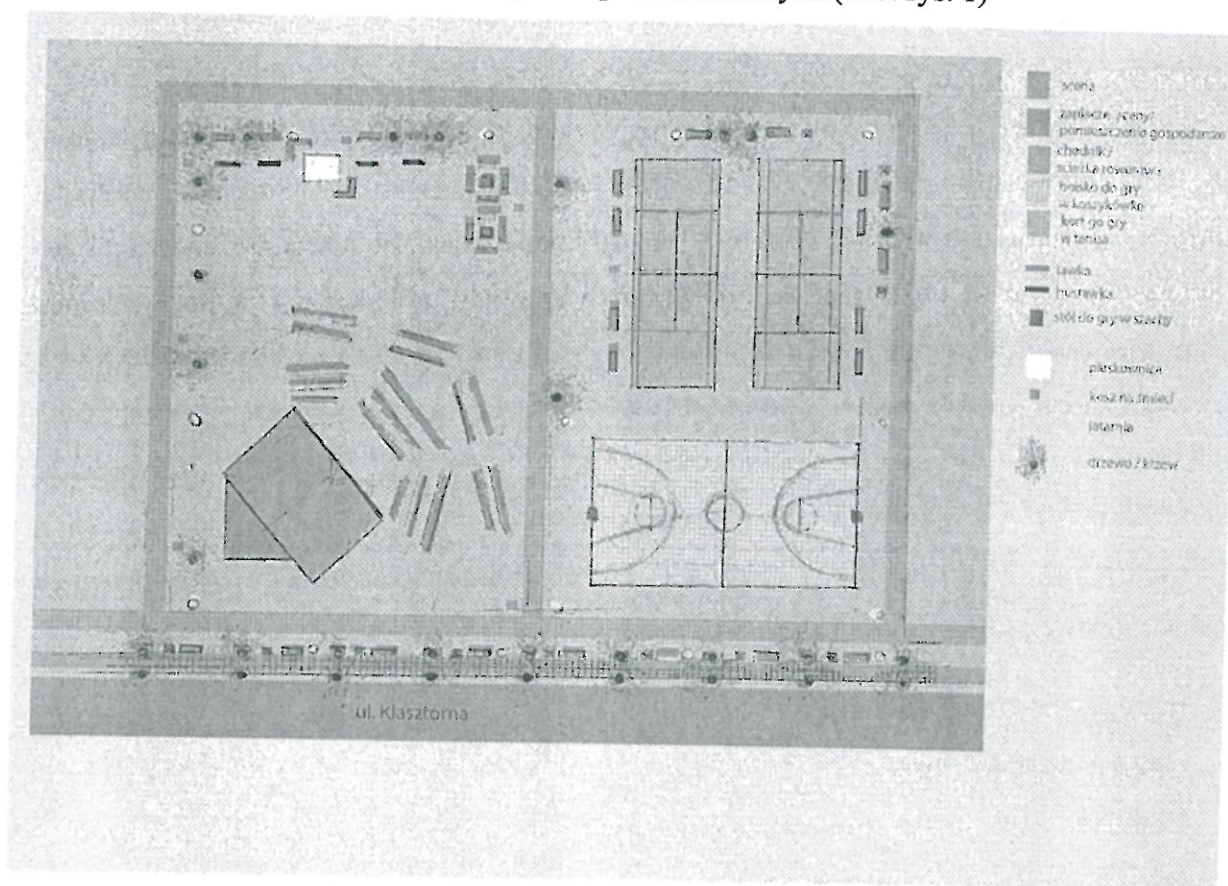
5. TWORZENIE WARUNKÓW DO REALIZACJI POTRZEB KULTURALNYCH SPOŁECZNOŚCI WSI

Podstawa do stworzenia warunków realizacji potrzeb kulturalnych społeczności uzależniona jest od unowocześnienia i rozbudowy infrastruktury kulturalnej, renowacji i ochrony dziedzictwa kulturowego wsi, ze szczególnym uwzględnieniem promocji i reklamy tego, co posiadamy. Przykładem może być tutaj adaptacja budynku starej kuźni na ośrodek życia kulturalnego wsi.

Wzrost aktywności kulturalnej społeczności wsi Grodziec można osiągnąć dzięki edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży oraz dzięki organizowaniu imprez kulturalnych o zasięgu lokalnym, a także poprzez rozwijanie międzyregionalnej i międzynarodowej współpracy i wymiany kulturalnej.

W zakresie szeroko rozumianej kultury fizycznej należy podjąć działania zapobiegające spadkowi kondycji biologicznej i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży. Wobec powyższego przewiduje się renowację boiska sportowego LZS Grodziec oraz przede wszystkim zagospodarowanie, wyodrębnionej w nowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi, przestrzeni ogólnodostępnej przy ul. Klasztornej z przeznaczeniem na:

1. stworzenie oazowego miejsca rekreacji i wypoczynku, z elementami zadrzewienia, ścieżkami spacerowymi i ławkami;
2. urządzenie placów zabaw, gier, boisk do kosza i tenisa;
3. stworzenie stanowisk obsługi turystyki rowerowej i pieszej;
4. organizowanie masowych imprez kulturalnych (zob. rys. 1)

.Rys. 1: Plan zagospodarowania przestrzeni ogólnodostępnej przy ul. Klasztornej.

Ulica Klasztorna- projekt 3

Rys. 2: Ulica Klasztorna – aleja spacerowa

Projektowane zagospodarowanie wydzielonej przestrzeni ogólnodostępnej w sąsiedztwie istniejącego zbiornika wodnego przy niefunkcjonującej kopalni surowców mineralnych znacząco wpłynie na poprawę klimatu ekologicznego odkrytych terenów przy ul. Klasztornej, zwłaszcza po zastosowaniu przydrożnego zadrzewienia, pełniącego funkcję korytarza ekologicznego na odcinku między wsią a okolicznymi lasami (por. rys. 2) i miałyby dotyczyć również przydrożnego zadrzewienia przy ul. Tartacznej.

6. ZACHOWANIE, POPULARYZACJA I WYKORZYSTANIE WALORÓW PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWYCH WSI GRODZIEC

Ochrona środowiska, naturalnego dziedzictwa kulturowego i jego bio i georóżnorodności służyć będzie zachowaniu historycznie ukształtowanego układu przestrzennego przyrodniczych obszarów wzdłuż naturalnego cieków wodnych i wykorzystaniu ich do wypoczynku, rekreacji i regeneracji sił. Jednak pełne wykorzystanie tych walorów będzie możliwe po wybudowaniu obwodnicy tranzytowej.

Żywotnym zadaniem jest wykorzystanie zróżnicowanych i wielofunkcyjnych lasów i zachowanie przydrożnego zadrzewienia, korzystnie wpływającego na klimat ekologiczny

wsi. Liczne lasy i obszary chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników agroturystyki, turystyki pieszej i rowerowej. Jednak brak informacji turystycznej i infrastruktury wypoczynku oraz bardzo skromna sieć miejsc noclegowych zdecydowanie obniża atrakcyjność wsi. Walory przyrodniczo-krajobrazowe wsi Grodziec traktować trzeba jako źródło nowych możliwości rozwoju usług turystycznych w sektorze prywatnym.

III. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WSI GRODZIEC

1. Wstęp

W ramach tego celu strategicznego przewiduje się realizację celów operacyjnych, które mają doprowadzić do zmniejszenia luki cywilizacyjnej, słabości gospodarczej wsi poprzez poprawę atrakcyjności inwestycyjnej i podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego. Ten stan zmusza do włączenia się w konkurencję o inwestycje infrastrukturalne (drogi, kanalizacja) i przedsięwzięcia gospodarcze przyspieszające rozwój i odnowę wsi Grodziec. Priorytetowym celem staje się wyznaczenie nowych uzbrojonych terenów inwestycyjnych wzdłuż planowanej obwodnicy wsi Grodziec i na węzłach komunikacyjnych z drogą krajową nr 46.

2. PODNIESIENIE STANDARDU INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ.

O dobrym standardzie infrastruktury komunikacyjnej zaświadcza w pierwszej kolejności utwardzenie gminnych dróg publicznych. Dla zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu podróżowania po drogach publicznych w obrębie wsi Grodziec dążyć należy do poprawy parametrów i utwardzenia nawierzchni gminnych dróg publicznych lokalnych (L) i dojazdowych (D) oraz budowy obwodnicy miejscowości, poprawiającej efektywność tranzytu drogą krajową nr 46 na odcinku wsi Grodziec i tworzącej sprawne połączenie wsi i gminy z autostradami A1 i A4. Budowa obwodnicy uruchomi jednocześnie powstawanie infrastruktury technicznej do obsługi ruchu tranzytowego (parking, stacja benzynowa, motel, MOP), a także przyczyni się do skrócenia czasu dojazdów do pracy, szkół oraz przejazdów w ruchu międzynarodowym (efektywność tranzytu). Budowa obwodnicy wsi Grodziec przyczyni się do koniecznego ograniczenia skutków oddziaływania tranzytu na stan środowiska i do niezbędnej poprawy jakości życia na terenach zabudowy mieszkaniowej wsi oraz poprawy obsługi transportowej w obszarze zabudowanym i bezpieczeństwa ruchu przy zjazdach na posesję.

3. DOSTĘPNOŚĆ MEDIÓW TECHNICZNYCH

O atrakcyjności inwestycyjnej wsi i jej konkurencyjności decydować będzie dostępność na odpowiednim poziomie mediów technicznych, a to przekładać się będzie również na poziom życia ludności i wartość potencjału promocyjnego wsi.

Dostęp mediów technicznych charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem zaspokajania potrzeb mieszkańców. Przy wysokim dostępie do sieci wodociągowej odnotowuje się brak sieci kanalizacyjnej i niepełną dostępność do sieci telekomunikacyjnej i łączy internetowych. Podejmowane działania w zakresie budowy i modernizacji sieci mediów technicznych przez samorząd lokalny muszą zagwarantować stabilizację na rynku dostępności mediów technicznych na poziomie adekwatnym do obowiązujących standardów, a to z kolei przyczyni się do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej i aktywacji gospodarczej wsi Grodziec.

4. OCHRONA ZASOBÓW WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Celem ochrony zasobów i jakości wód powierzchniowych powinno być dążenie do poprawy ich czystości a także powstrzymanie ich degradacji. Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt niekontrolowanego spływu do przydrożnego naturalnego cieku wodnego zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z drogi krajowej nr 46, przebiegającej środkiem miejscowości. Poprawa jakości wód powierzchniowych w obrębie wsi nastąpi dopiero po wybudowaniu obwodnicy wsi i sieci kanalizacyjnej obejmującej ścieki z nieruchomości zabudowanych. Zabezpieczenie stanu czystości wód, w szczególności zbiornika wodnego przy nieczynnej kopalni piasku, pozwoli stworzyć warunki do rozwoju turystyki i rekreacji. Samorząd lokalny podjął już działania, które mogą być niezbędne przy realizacji tego celu operacyjnego w strategii rozwoju i odnowy wsi Grodziec.

5. OCHRONA POWIETRZA ORAZ OCHRONA PRZED HAŁASEM I WIBRACJAMI

Szybki rozwój transportu drogowego towarzyszący przemianom społeczno-gospodarczym przyczynił się do intensyfikacji i nasilenia, uciążliwych dla zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców wsi, oddziaływań hałasu, wibracji i zanieczyszczeń powietrza. Związane jest to z przebiegiem tranzytowej drogi nr 46 środkiem miejscowości na odcinku ponad 4. kilometrów. Główna ulica w obszarze zabudowy mieszkaniowej została obciążona tranzytem pojazdów ciężarowych wywołującym całodobowy ponadnormatywny hałas i wibracje. Towarzyszy temu również zanieczyszczanie powietrza i wód powierzchniowych. Zmniejszenie niekorzystnej skali zjawiska wymagać będzie ukierunkowanych działań, obejmujących ustalenie stanu faktycznego w rozpoznaniu skali zagrożenia oraz zapobieganie jego dalszemu rozszerzaniu przy wykorzystaniu instrumentów planowania przestrzennego

i systemu monitorowania zagrożeń, ale również przez opracowanie programów ochronnych ustanowionych aktami prawa miejscowego, a docelowo przez realizację obwodnicy rozwiązującej problemy wsi i poprawiającej efektywność tranzytu na odcinku wsi Grodziec. Działania doraźne należy skoncentrować na poprawie stanu technicznego nawierzchni drogi krajowej oraz zmiany organizacji ruchu, przyczyniającej się do zmniejszenia uciążliwości i poprawy bezpieczeństwa ruchu.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I ŚCIEKAMI

W zakresie gospodarki odpadami należy przeprowadzić likwidację dzikich wysypisk śmieci komunalnych, gruzu, popiołów i żużla paleniskowego na obszarach zieleni przyulicznej podlegającej ochronie prawnej. Ważnym elementem w zakresie gospodarki odpadami będzie podjęcie powszechnej edukacji proekologicznej i wdrożenie procesu segregacji, selekcji i wtórnego wykorzystania odpadów (recykling).

Gospodarka odpadami jest zorganizowana. Odbiór odpadów komunalnych stałych i ciekłych realizowany jest przez firmy, z którymi mieszkańcy mają podpisane umowy. Prawidłowa gospodarka ściekami będzie prowadzona po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej obejmującej całą wieś i po podłączeniu jej do oczyszczalni ścieków w Antoniowie. Siecią kanalizacyjną ma być objęta cała gmina, a środki na dofinansowanie przedsięwzięcia mają pochodzić z dotacji unijnych. Samorząd lokalny podejmuje działania zmierzające do przyspieszenia realizacji budowy sieci kanalizacyjnej.

IV. AKTYWACJA GOSPODARCZA WSI Z ZACHOWANIEM ZRÓWNOWAŻONEGO I HARMONIJNEGO ROZWOJU ORAZ ATRAKCYJNE DLA INWESTYCJI I ZAMIESZKANIA TERENY WSI

1. Wstęp

Rozwój i odnowa wsi Grodziec uwzględniać będzie konieczność ochrony istniejącego potencjału przyrodniczego i poszanowanie walorów przyrodniczych przestrzeni w obrębie wsi Grodziec. W rozwoju sektora usług i małych przedsiębiorstw upatruje się szansę na aktywację gospodarczą oraz na tworzenie nowych miejsc pracy. Wymaga to wsparcia lokalnych władz samorządowych, systemu doradztwa, systemu informacyjnego w zakresie dostępnych źródeł finansowania i funduszy pomocowych. Planowany rozwój infrastruktury transportowej i komunalnej oraz poprawa jakości środowiska będą sprzyjać tym procesom.

2. ROZWÓJ SEKTORA USŁUG

Przeciwdziałanie lokalnemu zjawisku bezrobocia będzie wymagało wsparcia rozwoju usług zarówno tych rynkowych, m.in. budowlanych, handlowych, transportowych, jak i tych mniej popularnych, na które rodzi się popyt w takich branżach jak: pośrednictwo finansowe, informatyka, otoczenie działań biznesowych. Wsparcia i doradztwa będzie wymagał również rozwój usług nierynkowych w obszarze zdrowia i kultury, a także usług z tradycjami, np. rękodzieła. Szczególne znaczenie należy nadać rozwojowi usług turystycznych i agroturystycznych, któremu towarzyszyć powinno tworzenie zaplecza rekreacyjno-rozrywkowego, np. parku oazowego w sąsiedztwie zbiornika wodnego przy kopalni piasku, jako miejsca rekreacji i wypoczynku, jak również przeznaczonego na organizowanie masowych imprez, urządzenie placów zabaw, boisk i miejsc obsługi turystyki pieszej i rowerowej. Powinny temu towarzyszyć również szeroko zakrojone działania promujące wieś.

3. BUDOWA OBWODNICY WSI GRODZIEC I ZMIANA PRZEBIEGU DROGI KRAJOWEJ NR 46, JAKO OŚ ROZWOJU GOSPODARCZEGO WSI I JEJ ODNOWY

Istnienie na terenie województwa autostrady A4 i drogi krajowej nr 46, zaliczonej do Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T), przebiegającej teraz środkiem wsi oraz powiązanie transportowe drogi krajowej nr 46 z drogą powiatową i wojewódzką stwarza warunki do rozwoju obszarów leżących w ich sąsiedztwie. Te szanse rozwojowe pojawiłyby się po wybudowaniu obwodnicy wsi. W ramach rozwoju lokalnego przewiduje się prowadzenie działań z inicjatywy społeczności wsi Grodziec i działań podejmowanych przez samorządy wszystkich szczebli oraz Wojewodę Opolskiego, przygotowujących obwodnicę wsi Grodziec i przygotowujących tereny w sąsiedztwie obwodnicy. Przygotowane tereny miałyby zostać wykorzystane w pierwszej kolejności pod lokalizację inwestycji obsługi transportu (stacja benzynowa, parking, motel), a w przyszłości również na inwestycje usługowe i związane z działalnością gospodarczą.

Droga krajowa nr 46 dzisiaj przebiegająca środkiem miejscowości i uciążliwie oddziałująca na środowisko wsi, zdrowie i mienie mieszkańców po wybudowaniu obwodnicy stałaby się ekspresowym, efektywnym szlakiem tranzytowym, gwarantującym, szybkie dojazdy do autostrady A4 i A1 w europejskim systemie komunikacyjnym. Może się to przyczynić do aktywacji terenów w obrębie wsi Grodziec, stanowiących alternatywną przestrzeń dla rozwoju gospodarczego wsi Grodziec, przy niezadawalającej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej z przewagą gruntów klasy V i VI.

Priorytetowym celem staje się wyznaczenie w nowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec uzbrojonych terenów inwestycyjnych przy węźle obwodnicy z drogą powiatową, jak również na wjazdach do wsi. Od aktywizacji terenów inwestycyjnych w strefie obwodnicy drogi krajowej i rozwoju lokalnej infrastruktury drogowej komunalnej oraz wsparcia dla inicjatyw społeczności wsi Grodziec w zakresie organizacyjnych przeobrażeń i sposobów ich finansowania zależeć będzie rozwój gospodarczy wsi i jej odnowa. W wyniku realizacji obwodnicy nastąpiłaby poprawa jakości życia na terenach zurbanizowanych i wzrosłaby atrakcyjność warunków zamieszkania i rozwoju.

4. WZROST ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WSI

Działania zmierzające w tym kierunku powinny obejmować następujące elementy:

- uregulowany prawnie ład przestrzenny wsi, czyli posiadanie przez samorząd gminny aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy i wsi Grodziec;
- wyposażenie terenów w niezbędne media techniczne;
- zagwarantowanie odpowiedniego połączenia terenów z siecią drogową, czyli utwardzenie nawierzchni dróg dojazdowych do terenów.

Istotnym elementem oferty inwestycyjnej byłoby zagwarantowanie wykwalifikowanych zasobów pracy. Dziś mieszkańcy w większości przypadków znajdują zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, a struktura wiekowa, przy utrzymującej się niskiej atrakcyjności inwestycyjnej, ulega niekorzystnym zmianom.

5. TURYSTYKA JAKO ELEMENT ROZWOJU I ODNOWY WSI

Rozwój turystyki opiera się na produktach turystycznych z uwzględnieniem turystyki aktywnej i wypoczynkowej. Ważną rolę mogłaby odegrać turystyka zdrowotna. Liczne lasy w obszarze chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników agroturystyki, turystyki pieszej i rowerowej. Dostępność tych walorów turystycznych i poszanowanie zasady zrównoważonego rozwoju to elementy prowadzenia polityki w zakresie kształtowania przestrzeni turystycznej. Ważnym czynnikiem w dziedzinie rozwoju turystyki jest podjęcie przez stowarzyszenia lokalne oraz regionalne działań marketingowych, promocyjnych i szkoleniowych, przygotowujących do rozwoju usług w sektorze turystyki.

6. HARMONIJNY ROZWÓJ PRZESTRZENNY

Harmonijny rozwój przestrzenny i społeczno-gospodarczy sprzyjał będzie kreowaniu wizerunku wsi jako miejsca gwarantującego przede wszystkim życie w czystym i chronionym środowisku, zapewniającym podstawowe potrzeby człowieka związane z pracą, odpoczynkiem i mieszkaniem w bezpiecznym otoczeniu. Rozwijana będzie funkcja mieszkaniowa ukierunkowana na poprawę jakości i standardu środowiska mieszkaniowego. Pełne wykorzystanie walorów rekreacyjno-turystycznych kompleksu lasów stanie się elementem poprawnej jakości życia.

Przy użyciu nowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, określającego przeznaczenie danych terenów, przywrócony zostanie ład przestrzenny przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Podejmowane działania administracyjne wsparte inicjatywą mieszkańców, jak również działania promocyjne, infrastrukturalne i inwestycyjne wzmocnią atrakcyjność terenów w obrębie wsi Grodziec. Te działania to:

- uchwalenie i użycie planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec;
- uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną;
- zapewnienie efektywnych powiązań komunikacyjno-transportowych.

Harmonijnemu rozwojowi przestrzennemu i społeczno-gospodarczemu oraz budowie obwodnicy, jako ważnego celu poprawiającego warunki życia i możliwości rozwojowe mieszkańców, sprzyjać będzie tworzenie atmosfery atrakcyjności i konkurencyjności walorów wsi Grodziec.

7. PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI WSI

Podniesienie atrakcyjności obszarów wiejskich jako miejsca zamieszkania, pracy i prowadzenia działalności gospodarczej jest warunkiem rozwoju i odnowy wsi, a ochrona i zachowanie wartościowych zasobów oraz rozbudowa przestrzennych struktur przyrodniczych będą podstawą kształtowania różnorodności biologicznej.

Znaczący wpływ na poprawę warunków życia i pracy mieszkańców wsi będą miały wszystkie inwestycje związane z rozwojem infrastruktury technicznej i społecznej. Wielofunkcyjny model rozwoju obszaru wsi promowałby jednocześnie pozarolnicze funkcje wsi, zmuszając do niwelowania różnic rozwojowych i zmniejszając zapóźnienia peryferyjne. Zachowanie i wykorzystanie zasobów kulturowych oraz przyrodniczych wsi, a także poprawa stanu środowiska, to jeden z podstawowych celów rozwoju i odnowy wsi. Powinno się to odbywać przez zachowanie tradycyjnej zabudowy wiejskiej, rewitalizację obiektów zabytkowych oraz adaptację obiektów do nowych funkcji. Zachodzi potrzeba zachowania

dorobku pokoleniowego oraz udokumentowania, promocji i wykorzystania zasobu kulturowego.

O atrakcyjności wsi zadecyduje również przestrzeń rekreacyjno-wypoczynkowa, jaką wieś mogłaby zaoferować swoim mieszkańcom i turystom, stąd istotnym celem działania będzie rewitalizacja terenu zieleni przyulicznej i jej ciągłości z naturalnym ciekim wodnym w strefie zamieszkania, a także tworzenie oazowego parku wiejskiego w sąsiedztwie istniejącego zbiornika wodnego przy piaskowni. Wpłynie to korzystnie na bioróżnorodność i kształtowanie krajobrazu z ekologicznym klimatem

8. POPRAWA ZAGOSPODAROWANIA I KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW ŻYCIA

Poprawa zagospodarowania i kształtowanie warunków życia z udziałem społeczności wsi powinno stać się celem, który ma doprowadzić do zwiększenia atrakcyjności, funkcjonalności i estetyki struktur przestrzennych tak, by eksponować i promować lokalne walory. Będzie to możliwe m.in. przez poprawę ładu przestrzennego i architektonicznego, przy zachowaniu ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego wsi. Cały obszar przestrzeni publicznej to miejsce o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców i poprawy jakości ich życia, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Ze względu na jego cechy funkcjonalne, priorytetem stają się działania zmierzające ku kształtowaniu i rewitalizacji tych przestrzeni, nie wykluczając centrum miejscowości, które nie znajduje dzisiaj konkretnego, racjonalnego przeznaczenia i szpeci swym wizerunkiem. Należy podjąć działania zmierzające ku kształtowaniu i rewitalizacji tych przestrzeni poprzez utworzenie i wyeksponowanie miejsca pamięci ofiar poległych w wojnach światowych i walkach w obronie ojczyzny oraz skweru z ławkami i zielenią (por. rys. 3).

Róg ulic Częstochowskiej i tartacznej - projekt 1

Rys. 3: Centrum wsi – pomnik pamięci ofiar poległych w wojnach światowych i walkach w obronie ojczyzny.

Podnoszeniu poziomu życia na wsi służyć powinien rozwój infrastruktury społecznej, warunkującej rozwój życia społeczno-kulturalnego wsi. Proces ten został zapoczątkowany adaptacją budynku nieczynnej kuźni na obiekt użyteczności publicznej o przeznaczeniu kulturalnym.

Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej będzie odbywać się między innymi przez wyodrębnienie terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych w nowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, jako podstawowym akcie normatywnym ustalającym zasady zagospodarowania i kształtowania warunków życia, pracy, działalności gospodarczej i wypoczynku tak, by nie zakłócać wizerunku wsi. Pozwoli to na przyśpieszenie realizacji obwodnicy i wyprowadzenie tranzytu z zabudowy wsi. Realizacja tych zamierzeń będzie wymagała dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej dotyczącej nie tylko sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, czy gazowej, ale także infrastruktury drogowej oraz

polepszenie dostępności komunikacyjnej i telekomunikacyjnej. Ważne będzie pełniejsze upowszechnienie rozwiązań w sferze usług komunalnych.

W dobie społeczeństwa informacyjnego koniecznym staje się wsparcie dostępności do internetu, ale atutem wsi ma być przede wszystkim zachowanie jej dziedzictwa kulturowego i tożsamości. Poprawa edukacji oraz rozwój kapitału ludzkiego i społecznego wsi jest jednym z wielu celów, które mają służyć wielofunkcyjnemu, zrównoważonemu rozwojowi i odnosić się w zasadniczej mierze do aspektów środowiskowych rozwoju gospodarczego.

E. POWSZECHNOŚĆ ODNOWY WSI I STEROWANIE JEJ ROZWOJEM

Odnowa wsi i podejście typu LEADER stanowią wyodrębnione metody oddolnego rozwoju wsi Grodziec, gdzie kluczową rolę na szczeblu lokalnym odgrywa partnerstwo w formułowaniu i wdrażaniu strategii rozwoju w oparciu o miejscowe zasoby, w tym zasoby kulturowe. Realizacja programu odnowy wsi Grodziec powinna zaktywizować działania lokalnej społeczności na rzecz poprawy warunków i jakości życia. Proces ten został już zapoczątkowany poprzez działania nakierowane na potrzebę budowy obwodnicy, która pozwoli na wyprowadzenie uciążliwego tranzytu pojazdów ciężarowych z terenu zabudowy mieszkaniowej wsi.

Istotne będzie uruchomienie i oparcie procesów rozwojowych o zachowanie i kształtowanie tożsamości oraz wartości, jakimi kieruje się społeczność wsi Grodziec. Jest to podstawowy atut programu Odnowa Wsi.

Natomiast działania typu LEADER miałyby prowadzić do zawiązania współpracy w ramach wyodrębnionych mikroregionów, a następnie realizacji projektów publicznych i komercyjnych wpływających ze Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszaru Wiejskiego. Odnowa wsi i podejście typu LEADER dają możliwość realizacji szerokiej wiązki celów w ramach strategii rozwoju. Powszechność obu metod będzie związana ze wzmocnieniem kapitału ludzkiego i społecznego wsi, w tym organizacji zajmujących się rozwojem lokalnym. Zasady i metody zostały ustalone, a to oznacza, że społeczność wsi zorganizowana w lokalnej grupie działania (LGD – Kraina Dinozaurów) przedstawi strategię rozwoju swojego regionu. Wówczas dostaje do dyspozycji pulę środków (tzw. grant globalny), którą może dość swobodnie rozporządzać w ramach przyjętej Strategii rozwoju i odnowy wsi.

Sterowanie rozwojem wsi Grodziec należy rozpocząć od działań określających diagnozy stanu wyjściowego, umożliwiające identyfikację obszarów problemowych oraz

przewidzianych do zastosowania mierników ilościowych i jakościowych, pozwalających ocenić trafność wyboru kierunków rozwoju wsi. Analiza strategii rozwoju i odnowy wsi musi być prowadzona na różnych poziomach w odniesieniu i zgodności do Planu Rozwoju Lokalnego, Strategii Gminy (Strategii Lokalnej Grupy Działania „Kraina Dinozaurów”).

Realizacja strategii - przy zachowaniu spójności z obowiązującymi przepisami prawa – będzie oparta na zasadach:

1. zrównoważonego rozwoju – zapewniającego równowagę ekonomiczną, społeczną i ochrony środowiska w wyniku realizacji odpowiednio przemysłanych celów (zrównoważony rozwój, to taki rozwój, w którym zarządza się przez środowisko i w którym przestrzeganie zasad ochrony środowiska generuje zyski, a jakość życia społeczeństwa poprawia się);
2. subsydiarności (pomocniczości) – co oznacza dopełnienie środków własnych samorządu lokalnego wsparciem ze środków budżetu państwa i funduszy unijnych;
3. spójności – oznaczającej zachowanie zgodności z obowiązującymi dokumentami krajowymi i unijnymi, umożliwiającą realizację założonych celów;
4. partnerstwa – ustalone do realizacji zadania będą realizowane przez wszystkie poziomy samorządów, a także podmioty publiczne, organizacje pozarządowe i sektor prywatny;
5. koncentracji – oznaczającej skupienie wysiłków całej społeczności na realizacji wytyczonych przez strategię kierunków rozwoju;
6. otwartości – strategia rozwoju i odnowy wsi nie ma charakteru zamkniętego i pozwala na szybkie reagowanie w przypadku działań nieprzynoszących oczekiwanych efektów i wprowadzanie zmian;
7. równości szans – dążenie do zapewnienia równego udziału kobiet i mężczyzn w kreowaniu rzeczywistości lokalnej.

Kluczowe znaczenie dla zadania o zasięgu ponadlokalnym i bardzo istotnym dla społeczeństwa wsi Grodziec, a mianowicie budowy obwodnicy wsi, będą miały ustalenia rekomendowane przez Zarząd Województwa i dotyczące modernizacji infrastruktury drogowej, modernizacji oraz aktywacji pasma zrównoważonego rozwoju „Szlak Staropolski” i Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T). Dla zwiększenia skuteczności realizacji zapisów strategii rozwoju wsi Grodziec wskazane jest, aby samorządy, gminny i powiatowy, uwzględniały główne kierunki rozwoju

województwa w lokalnych dokumentach strategicznych. Ponadto konieczne jest uzyskanie szerokiego poparcia społecznego dla przyjętych w strategiach kierunków rozwoju, co stanowi jeden z ważniejszych celów, szczególnie w odniesieniu do zasady partnerstwa. Konieczne i niezbędne będzie wspieranie inicjatyw obywatelskich, zachęcanie do aktywności społecznej oraz nawiązywanie kontaktów pomiędzy organizacjami pozarządowymi a sektorem prywatnym, władzami lokalnymi oraz obywatelami. Zapewnienie środków finansowych, niezbędnych do realizacji zapisów strategii, spoczywa w głównej mierze na podmiotach sektora publicznego, reprezentowanego przez samorzady różnych szczebli, a szczególnie przez gminy. Relacje samorządu wojewódzkiego i administracji rządowej są szczególnie ważne dla zadania i celu priorytetowego o zasięgu ponadlokalnym, jakim jest działanie rozwojowe ukierunkowane na budowę obwodnicy wsi Grodziec. Realizacja strategii rozwoju wsi Grodziec przy udziale środków własnych samorządu lokalnego stanie się również podstawą do pozyskiwania finansowania zewnętrznego ze środków budżetu państwa oraz funduszy unijnych, uruchamianych w ramach Kontraktu Wojewódzkiego oraz grantów globalnych, a także środków funduszy i agencji centralnych. Użytecznym instrumentem będą także poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa udzielone przez Bank Gospodarstwa Krajowego za pośrednictwem Funduszu Poręczeń Unijnych Ministra Finansów lub Rady Ministrów. Ewentualne modyfikacje państwowych funduszy celowych mogą istotnie zmienić zasady finansowania i wdrażania strategii rozwoju w regionach. Głównym źródłem współfinansowania zadań wynikających ze strategii są fundusze strukturalne, stanowiące dopełnienie krajowych środków. Zgodnie z projektem NPR 2007-2013 Komisja Europejska zasugerowała uruchomienie w kolejnym okresie programowania dwóch funduszy strukturalnych – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego, a także trzeciego instrumentu – Funduszu Spójności oraz nowego Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich. Dla potencjalnych beneficjentów w celu osiągnięcia wysokiego wskaźnika skuteczności pozyskiwania środków niezbędne będą działania promocyjne, informacyjne i doradcze.

F. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

I. KLUCZOWE OBSZARY PROBLEMOWE

1. Co wyróżnia wieś?
2. Jakie pełni funkcje sołectwo?
3. Co daje utrzymanie?
4. Jak wieś jest zorganizowana?
5. Co proponuje dzieciom i młodzieży?
6. Z kim rozwiązuje problemy?
7. Kim są mieszkańcy?
8. Jakie obyczaje i tradycje pielęgnuje i rozwija wieś?
9. Jaki ma wygląd?
10. Jakie są mieszkania i obejścia?
11. Jaki jest stan otoczenia środowiska naturalnego?
12. Jakie jest rolnictwo?
13. Jakie są powiązania komunikacje?

II. USTALENIA

- Co jest? (Analiza)
- Jak jest? (Diagnoza)
- Jak ma być? (Plan)
- Co? W jaki sposób? Kiedy? (Programy)
- Co konkretnie? (Projekty)

E. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Kluczowe obszary problemowe	ANALIZA		DIAGNOZA		PLAN		PROGRAMY		PROJEKTY	
	Co jest?	Jak jest?	Jak jest?	Jak ma być?	Co? W jaki sposób? Kiedy?	Co konkretnie?				
1. Co wyróżnia?	- Wieś założona w 1751 r. jako kolonia Husytów z Czech stanowi historycznie ukształtowany układ przestrzenny z zachowanymi zespołami zabytkowej zabudowy, zabytkowej przestrzeni publicznej i tradycyjnej linii usytuowania zagród; - cały obszar sołectwa znajduje się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu – Lasy Stobrawsko-	- Główna ulica w obszarze zabudowanym i w strefie zamieszkania została obciążona tranzytem pojazdów ciężarowych - droga krajowa nr 46 przebiega środkiem miejscowości na odcinku ponad 4 km - cała zabudowa wsi Grodziec znajduje się pod wpływem ponadnormatywnego hałasu, większego niż 60 dB i wibracji	- Jest to ta forma negatywnego oddziaływania, która wymaga podjęcia kroków w celu ochrony zdrowia i mienia mieszkańców - zakres rozwiązań i związane z nimi środki finansowe, które powinny być przeznaczone na ochronę zdrowia i mienia powinny być przedmiotem programu ochrony, który po podjęciu	- Wyprowadzenie tranzytu z zabudowy mieszkaniowej - budowa obwodnicy - uporządkowany ład przestrzenny i wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych staje się priorytetowym celem rozwojowym - poprawa jakości życia na terenach zurbanizowanych i wzrost atrakcyjności warunków zamieszkania i						

<p>Turawskie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozycja konkurencyjna sołectwa jest kształtowana przez przynależność do gminy Ozimek i do strefy centralnej województwa opolskiego w powiecie opolskim - wieś jest zróżnicowana kulturowo, aczkolwiek z jednoznacznie wybijającą się i kulturowaną tradycją kresową oraz wysokim poziomem tożsamości - powiązanie transportowe sołectwa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymieszanie ruchu tranzytowego i lokalnego stwarza zakłócenia w komunikacji lokalnej i w obsłudze ruchu pieszych oraz w obsłudze terenów przyległych do drogi krajowej nr 46 - brak dostatecznej ochrony środowiska, ochrony mienia i zdrowia mieszkańców - budynki mieszkalne z 1. połowy XX wieku wykonano w technologii niegwarantującej dzisiaj, przy oddziaływaniu hałasu i 	<p>uchwały przez właściwą radę, stały się dokumentem prawa miejscowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - budynki mieszkalne należy objąć rewitalizacją akustyczną - powyższe działania to zabiegi doraźne, jakie należy podjąć do czasu wykonania obwodnicy wsi Grodziec, która ma być wpisana do nowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek i wsi Grodziec 	<p>bezpiecznego otoczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozwoli na pełne wdrożenie programu rozwoju i odnowy wsi 	<p>rozwoju</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie atrakcyjności, funkcjonalności i estetyki struktur przestrzennych - eksponowanie i promowanie lokalnych walorów - zachowanie dorobku pokoleniowego i dziedzictwa kulturowego - zapewnienie wielofunkcyjnego zrównoważonego rozwoju odniesionego do aspektów środowiskowych i obowiązujących zasad realizacji strategii
--	--	---	--	--

	<p>z drogą krajową, drogą powiatową i wojewódzką oraz istnienie na terenie województwa i powiatu opolskiego autostrady A4 stwarza warunki dla rozwoju i wyrównania zapóźnień rozwojowych</p> <p>- Sanktuarium Maryjne jako dziedzictwo religijne i miejsce kultu religijnego,</p>	<p>wibracji, bezpieczeństwa konstrukcji oraz skutecznej ochrony przed hałasem i wibracjami</p> <p>- dotychczasowa minimalizacja skutków negatywnego oddziaływania przy zastosowaniu najlepszych technik nie przynosi pożądaných efektów</p> <p>- coroczne uroczystości religijne na odkrytym terenie powiązane z pielgrzymkami</p>	<p>- należy przywrócić warunki do niezakłóconych hałasem uroczystości oraz obrządków</p> <p>- jw.</p>	<p>rozwoju i odnowy wsi</p> <p>- jw.</p>
--	---	--	---	--

<p>pielgrzymek Sybiraków i pielgrzymek opolskich do Częstochowy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabytkowy jednonawowy kościół wybudowany w stylu neogotyckim w 1891 r. z cegły klinkierowanej - Kalwaria Sybiraków <p>- Dziedzictwo przyrodnicze w postaci naturalnego cieku wodnego z wartościowym</p>	<p>Sybiraków</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja festiwalu pieśni religijnej - Sanktuarium, kościół i Kalwaria znajdują się w strefie ponadnormatywnego oddziaływania hałasu komunikacyjnego - występuje zagrożenie bezpieczeństwa ruchu wiernych, związanego z procesjami, pielgrzymkami i pogrzebami. - Ochrona wód powierzchniowych i dziedzictwa przyrodniczego jest niewykonywana 	<p>religijnych i bezpiecznego przemieszczania wiernych w okolicy kościoła i sanktuarium</p>	<p>- jw.</p> <p>- Skutecznym rozwiązaniem jest ograniczenie zagrożenie przez wyprowadzenie z jw.</p>
--	---	---	--

	<p>drzewostanem przydrożnym</p>	<p>- niekontrolowany spływ zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z drogi krajowej do przydrożnego cieku wodnego uszkadza system korzeniowy drzew rosnących w pasie przydrożnym</p> <p>- istnieje realne niebezpieczeństwo wystąpienia poważnej awarii w przypadku kolizji pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne i w efekcie skażenie wód powierzchniowych, gleby i drzewostanu</p>	<p>terenu wsi tranzytu</p>	
--	---------------------------------	---	----------------------------	--

	<p>- Niezadawalający standard przestrzeni publicznej w centrum wsi i na terenach zieleni przyulicznej w strefie zamieszkania</p> <p>- stosunkowo dobry standard indywidualnej zabudowy i wyposażenia budynków mieszkalnych</p>	<p>przydrożnego</p> <p>- Przestrzeń publiczna w centrum wsi nie znajduje dzisiaj konkretnego, racjonalnego przeznaczenia i szpecym wizerunkiem. Dotyczy to również terenu zieleni przyulicznej wzdłuż cieków wodnych</p> <p>- szpecą dzikie wysypiska śmieci komunalnych, gruzu, popiołu i żużla paleniskowego</p>	<p>- Należy podjąć działania zmierzające ku kształtowaniu i rewitalizacji tych przestrzeni poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporządkowanie nasadzeń nowych odmian drzew i krzewów • urządzenie skwerów z ławkami • uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy sanktuarium i przy Kuźni, a docelowo całego terenu zieleni przyulicznej 	<p>- Utworzenie i wyeksponowanie miejsca pamięci oraz skweru z ławkami i zielenią</p> <p>- zakup i nasadzenie tradycyjnej roślinności, starych odmian oraz nowych w celu odnowienia cennego ekologicznego dziedzictwa przyrodniczego</p> <p>zgodnie z opracowanym projektem krajobrazowym</p> <p>- upowszechnianie edukacji ekologicznej</p>	<p>- Budowa pomnika pamięci ofiar poległych w wojnach światowych i walkach w obronie ojczyzny</p> <p>- wykonanie skalników w wydzielonych miejscach oraz mostków i kładek nad rzeczką</p> <p>- ustawienie ławek na terenach zieleni przyulicznej</p> <p>- zaspokojenie potrzeb mieszkańców przez poprawę jakości i estetyki życia, sprzyjających nawiązywaniu</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>- Potencjalny walor przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej w sąsiedztwie zbiornika wodnego przy nieczynnej kopalni piasku</p> <p>- liczne lasy i obszary chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników turystyki pieszej czy rowerowej</p>	<p>- Zbiornik jest użytkowany „na dziko” jako kąpielisko i jako miejsce wędkowania oraz biwakowania</p> <p>- korzystnie wpływa na bioróżnorodność i kształtowanie krajobrazu z klimatem ekologicznym</p>	<p>- Należy zmierzać do utworzenia uporządkowanej i zorganizowanej przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej przy zbiorniku wodnym oraz utworzenia oazowego parku wiejskiego w sąsiedztwie zbiornika wraz z zastosowaniem zadrzewienia ulicy Klasztornej, pełniącej funkcję alei spacerowej i ścieżki</p>	<p>- wdrożenie procesu segregacji odpadów</p> <p>- Pozyskanie sponsora i inwestora, który zagospodaruje teren wokół zbiornika na przestrzeń rekreacyjno-wypoczynkową</p> <p>- określenie w nowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego wsi Grodziec terenów przestrzeni publicznej ogólnodostępnej o przeznaczeniu rekreacyjno-wypoczynkowym przy</p>	<p>kontaktów społecznych</p> <p>- Ukształtowanie przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej zgodnie z zatwierdzonym projektem wykonawczym i pozwoleniem budowlanym. Projekt powinien zawierać rozwiązania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajobrazowe • architektoniczne • zagospodarowanie rekreacyjno-wypoczynkowe z
--	---	--	---	--	---

	<p>- Przeciętna atrakcyjność inwestycyjna i średni poziom rozwoju społeczno-gospodarczego</p>	<p>- Brak Planu Zagospodarowania Przestrzennego - Nieuporządkowany ład przestrzenny</p>	<p>rowerowej.</p> <p>- W 2008 r. Gmina Ozimek przystąpiła do tworzenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego wsi Grodziec</p>	<p>ulicy Klasztornej</p> <p>- zastosowanie przydrożnego zadrzewienia przy ulicy Klasztornej, pełniącego funkcję korytarza ekologicznego</p>	<p>placami zabaw, boiskami, kortami tenisowymi, alejami spacerowymi z ławkami, a także z miejscami do obsługi turystyki pieszo-rowerowej oraz organizacji imprez masowych</p> <p>- Wsi należy przywrócić jej charakter zgodnie ze społecznymi gospodarczym przeznaczeniem terenu, przy jednoczesnym podjęciu działań i</p>
--	---	---	---	---	--

<p>2. Jakie funkcje?</p>	<p>- Sołectwo jest jednostką pomocniczą Gminy Ozimek powołaną głównie do zaspakajania potrzeb wspólnoty samorządowej mieszkańców i obejmuje obszar 2031 ha</p>	<p>- Organem wykonawczym jest Sołtys, którego wspomaga Rada Sołeczka - organem uchwałodawczym jest Zebranie Wiejskie - nadzór nad działalnością sołectwa sprawuje Rada Miejska i Burmistrz - Zebranie Wiejskie opiniuje projekty uchwał Rady Miejskiej w sprawach:</p>	<p>- Należy podjąć działania w celu ochrony środowiska, budynków oraz zdrowia mieszkańców. Opracowany program ochrony, uchwalony przez właściwą radę, stałby się dokumentem prawa miejscowego - należy pilnie określić parametry i wskaźniki zabudowy mieszkaniowej i zabudowania terenów w sąsiedztwie drogi</p>	<p>- Przyspieszyć prace nad tworzeniem nowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego wsi Grodziec, który ze względu na negatywne oddziaływanie tranzytu przebiegającego środkami miejscowości powinien mieć charakter ochronny - nowy Plan Zagospodarowania</p>	<p>inicjatyw niwelujących luki infrastrukturalną</p> <p>- Prowadzić negocjacje i uzgodnienia z wojewodą, zarządem województwa (Marszałek) i powiatu (Starosta) w zakresie zadania rządowego, jakim jest budowa obwodnicy wpisanej do zagospodarowania przestrzennego województwa, Gminy i wsi Grodziec.</p>
---------------------------------	--	--	---	--	---

<p>3. Co daje utrzymanie?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Struktura zatrudnienia mieszkańców jest zróżnicowana. Zapoczątkowany proces restrukturyzacji wsi wymaga: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia mobilności zawodowej • ukierunkowania rozwoju kadr na usługi i tworzenie pozarolniczych 	<ul style="list-style-type: none"> • planu zagospodarowania przestrzennego • przepisów prawa miejscowego <ul style="list-style-type: none"> - Struktura zatrudnienia mieszkańców charakteryzuje się niskim udziałem zatrudnienia w rolnictwie i sektorze usług oraz wysokim udziałem zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Wieś nierzadko pełni funkcję „sypialni” i nie jest miejscem 	<p>krajowej nr 46</p> <ul style="list-style-type: none"> - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - tworzenie mikroprzedsiębiorstw w zakresie usług budowlanych, transportowych, doradczych, pośrednictwa finansowego i biznesowego oraz usług w sferze zdrowia, kultury i 	<p>Przestrzennego uporządkuje ład przestrzenny oparty na zasadzie zrównoważonego rozwoju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwój ekologicznej produkcji przyzagrodowej, powiązanej z agroturystyką i bazą noclegową - tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów - podnoszenie kwalifikacji zawodowych i ukierunkowywanie rozwoju kadr na 	<ul style="list-style-type: none"> - Powstawanie gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych. - tworzenie mikroprzedsiębiorstw - rozwój bazy magazynowej, przechowalnictwa i przetwórstwa
--	--	---	---	--

	<p>źródeł dochodów</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie mikroprzedsiębiorstw w zakresie usług, w tym informatycznych, sprzedaży, magazynowania i doradztwa • rozwoju rolnictwa ekologicznego 	<p>pracy . Wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym a zmniejsza się ludzie młodych.</p>	<p>turystryki</p>	<p>usługi.</p>
<p>4. Jak jest zorganizowana?</p>	<p>- Na terenie Sołectwa działa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rada Sołecka • Stowarzyszenie Nasz Grodziec • Rada Parafialna • Stowarzyszenie Miłośników Kalwarii 	<p>- Działalność opiera się na sprawdzonych zasadach, takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie zewnętrznych sposobności i innowacyjnych rozwiązań • poszukiwanie 	<p>- Należy dążyć do pełniejszej integracji społeczeństwa na rzecz odnowy i rozwoju wsi</p> <p>- jedynie współpraca i wzajemne wsparcie mogą być efektywne</p> <p>- niezbędne staje się</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rada Sołecka i Stowarzyszenie Nasz Grodziec ustalają priorytety i cele rozwojowe oraz rozwiązują problemy bieżące zgodnie z uchwałami zebrania wiejskiego - Działania nakierowane na potrzebę budowy obwodnicy - udział w postępowaniu w sprawie uciążliwości drogi krajowej - konsultowanie

<p>Sybiraków</p> <ul style="list-style-type: none"> klub sportowy LZS Grodziec, prowadzący: 1. Drużynę piłki nożnej seniorów – liga okręgowa; 2. Drużynę piłki nożnej juniorów; 3. drużynę koszykówki seniorów – III liga zespoły śpiewacze „Grodziec” i „Jutrzenka” <p>Są to grupy działania w systemie budowania kapitału społecznego, aktywizującego mieszkańców w zarządzaniu lokalnymi</p>	<p>dogodnych sposobności</p> <ul style="list-style-type: none"> eliminacja zewnętrznych zagrożeń ustalenie priorytetów i celów integracja społeczności w rozwiązywaniu problemów i usuwaniu barier rozwojowych promowanie wsi, jej dorobku i wizerunku propagowanie dziedzictwa kulturowego i religijnego 	<p>pozyskanie do współpracy ludzi młodych w celu przekazania poziomu tożsamości oraz wartości, jakimi kieruje się społeczność</p>	<p>- bieżące podejmowanie działań statutowych</p> <ul style="list-style-type: none"> pozyskiwanie grantów i środków na realizację zamierzeń rozwojowych w celu podniesienia jakości życia. 	<p>rozwiązań z władzami samorządowymi</p> <ul style="list-style-type: none"> przeprowadzenie remontu kościoła i obiektów parafialnych oraz dbałość o stan Kalwarii renowacja boiska sportowego oraz wykonanie ogrodzenia, uzupełnienie osprzętowania obiektu i klubu sportowego szkolenie młodych piłkarzy kultywowanych miejscowych tradycji i folkloru oraz promocja twórczości
---	--	---	---	---

<p>5. Co proponuje dzieciom i młodzieży?</p>	<p>zasobami dla poprawy jakości życia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej - klub sportowy LZS Grodziec - kort tenisowy - boisko do kosza - plac zabaw dla dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - Niewystarczająca infrastruktura w stosunku do zapotrzebowania - brak innych miejsc (oprócz Kuźni) przebywania w wolnym czasie 	<ul style="list-style-type: none"> - Więcej boisk, placów zabaw, miejsc rekreacji i wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> - Podjąć działania zapobiegające spadkowi kondycji i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży - udział młodzieży w szkoleniu i trenowaniu młodych piłkarzy 	<p>artystycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontynuacja działalności Kuźni – miejsca spotkań mieszkańców i uzupełnienie wyposażenia - organizacja szkoleń o charakterze edukacyjnym i warsztatowym <ul style="list-style-type: none"> - Przewiduje się stworzenie oazowego miejsca rekreacji i wypoczynku przy ulicy Klasztornej, z placami zabaw, gier, boisk do kosza i tenisa - doposażenie obiektu
---	---	--	---	--	---

<p>6. Z kim rozwiązują problemy?</p>	<p>- Kuźnia – miejsce spotkań i zajęć grupowych</p> <p>- Sołtys i Rada Sołecka współpracują ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszeniem Nasz Grodziec • Klubem Sportowym LZS Grodziec • innymi grupami działania przy wykorzystaniu kompetencji samorządu lokalnego i służb publicznych 	<p>młodzieży</p> <p>- skromne wyposażenie placu zabaw dla dzieci</p> <p>- Zapóźnienia rozwojowe i brak dostatecznych środków rodzi potrzebę umacniania inicjatyw i działań przyspieszających rozwój i odnowę wsi Grodziec</p>	<p>- Problemy należy rozwiązywać w oparciu o przeprowadzone konsultacje społeczne, przy minimalizacji uznaniowości czy władczego rozstrzygania i rozwiązywania problemów organów samorządowych</p>	<p>- pozyskanie szerokopasmowego bezpiecznego dostępu do internetu</p> <p>- Utworzenie grup działania dla rozwiązywania bieżących problemów zgodnie z wnioskami i uchwałami zebrania wiejskiego</p> <p>- pozyskiwanie grantów i unijnych środków pomocowych</p>	<p>Kuźnia w urządzenia i sprzęt komputerowy</p> <p>- Zakładanie klubów, stowarzyszeń, organizacji pożytku publicznego i nowych grup działania</p>
--------------------------------------	---	---	--	---	---

<p>7. Kim są mieszkańcy?</p>	<p>Wieś Grodziec, zamieszkała w większości przez potomków wysiedleńców wojennych spod Lwowa i okolic Stanisławowa oraz ludność napływową z centralnych województw Polski po 1945 r., jest miejscowością zróżnicowaną kulturowo, aczkolwiek z wybijającą się i kultywowaną tradycję kresową</p>	<p>- Wieś wyróżnia się wysokim poziomem tożsamości, która w połączeniu z samoorganizacją tworzy cenny kapitał - wieś charakteryzuje się niskim udziałem zatrudnienia mieszkańców w rolnictwie i sektorze usług oraz wysokim udziałem zatrudnienia poza miejscem zamieszkania</p> <p>- wzrasta liczba osób w wieku produkcyjnym a zmniejsza się młodych</p> <p>- wieś starzeje się</p>	<p>- Priorytetem staje się powstrzymanie negatywnych tendencji demograficznych i zahamowanie migracji osób młodych</p> <p>- oparta na wiedzy gospodarka zasobami wsi wymaga społeczeństwa przygotowanego i otwartego na nowe myślenie i działania innowacyjne</p> <p>- należy dążyć do integracji społeczeństwa i wzrostu motywacji do działania na rzecz</p>	<p>- Zapewnienie dogodnych warunków życia związanych z pracą, odpoczynkiem i mieszkaniem w bezpiecznym i czystym środowisku</p> <p>- edukacja społeczeństwa, podnoszenie kwalifikacji i ukierunkowanie rozwoju kadr na usługi i zajęcia pozarolnicze</p> <p>- organizowanie szkoleń, kursów, spotkań i imprez kulturalnych</p>	<p>- Zachęcanie mieszkańców do działania na rzecz rozwoju i odnowy wsi, co powinno wpłynąć na powstanie wielu inicjatyw</p> <p>- priorytetową zasadą działania będzie partnerstwo grup działania, koncentracja całej społeczności i otwartość programu odnowy wsi.</p>
-------------------------------------	--	---	---	--	--

<p>8. Jakie obyczaje i tradycje pielęgnuje i rozwija</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś zróżnicowana kulturowo, z wybijającą się i kultywowaną tradycją kresową - działają dwa śpiewacze zespoły folklorystyczne „Grodziec” i „Jutrzenka” kultywujące i propagujące zachowane miejscowe tradycje, folklor i obyczaje - powstała „Izba tradycji” w Szkole Podstawowej ze 	<ul style="list-style-type: none"> - Nasze zespoły śpiewacze nieprzerwanie od kilkudziesięciu lat promują wieś w występach publicznych i uczestniczą w życiu kulturalnym i religijnym wsi i gminy - ludność zachowała tradycyjną kuchnię kresową - zostały zachowane obrzędy religijne, odpusty, procesje w święta kościelne - organizowane są 	<p>poprawy warunków życia i zamieszkania</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niezbędne staje się przekazanie zachowanego poziomu tożsamości, obyczajowości i pielęgnowanych tradycji ludziom młodym - kultywowanie tradycji w domach rodzinnych - pielęgnowanie obyczajów i przechowywanie starych pamiątek i wiekowych przedmiotów codziennego użytku 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozyskanie do współpracy ludzi młodych - zachęcanie mieszkańców do zachowywania tradycji - organizowanie konkursów w celu odtwarzania i dokumentowania historii bliskiej - rejestrowanie dźwiękowe i filmowe lokalnych uroczystości i imprez kulturalnych i religijnych - nagrywanie 	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuacja, pielęgnacja i zachowywanie tego, co najcenniejsze i charakterystyczne dla naszego dziedzictwa kulturowego, obyczajów i tradycji. - kultywowanie miejscowych tradycji i folkloru i prezentacja poprzez środki masowej komunikacji
---	---	--	--	--	--

<p>zbiorem starych narzędzi, przedmiotów codziennego użytku, zachowanych wzorców i śladów naszego dziedzictwa kulturowego</p> <p>- kościół parafialny z 1891 r. z obrazami, chorągwiami, wotami i chrzcielnicą z Biłki Szlacheckiej – dawnej parafii z kresów</p>	<p>festyny, dożynki, korowody dożynkowe, festiwale folklorystyczne wielokulturowe - na przestrzeni ostatnich lat zauważa się, że nasze obyczaje zostają wzbogacane o zwyczaje śląskie, prezentowane w Grodźcu przez mieszkańców wsi sąsiednich (wodzenie niedźwiedzia)</p>	<p>- integracja z wielokulturowością lokalnego społeczeństwa w Gminie Ozimek</p>	<p>występów naszych zespołów folklorystycznych i rozpowszechnianie ich w środowisku</p>	<p>- Zachowanie walorów historycznych a zarazem integracja form historycznych i</p>
<p>9. Jaki ma wygląd?</p>	<p>- Obustronna zabudowa ulicy tworzy „układ ruralistyczny”</p>	<p>- Zapewnienie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, pracy</p>	<p>- Docelowym rozwiązaniem wpływającym na zmianę klimatu</p>	<p>- Zachowanie walorów historycznych a zarazem integracja form historycznych i</p>

	<p>wyjątkiem kilkudziesięciu obejść w bocznych uliczkach usytuowane są wzdłuż głównej ulicy Częstochowskiej - na znacznym odcinku wzdłuż ulicy płynie rzeczka Białka a klimat ekologiczny kształtowany jest przez zielen przyuliczną wzdłuż cieków wodnego</p>	<p>- wieś tworzy ukształtowany układ przestrzenny z zespołami zabytkowej zabudowy i zadbaną tradycyjną linią usytuowania zagród z pierwszej połowy XX wieku - przestrzeń publiczna wzdłuż cieków wodnego wymaga rewitalizacji, odnowienia i uporządkowania - przestrzeń publiczna w centrum wsi nie znajduje dzisiaj konkretnego racjonalnego przeznaczenia i szpeci swym wyglądem</p>	<p>i zamieszkania - nasadzenie drzew i krzewów - poprawa estetyki otoczenia i wizerunku wsi - estetyka i jakość substancji mieszkaniowej oraz przestrzeni publicznej bezpośrednio decydują o jakości i poziomie życia mieszkańców</p>	<p>akustycznego i na stworzenie bezpiecznego otoczenia jest realizacja bez zbędnej zwłoki obwodnicy wsi - przywrócenie ładu przestrzennego w nowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego - konieczne ograniczenie negatywnego oddziaływania na stan środowiska i istniejące zagospodarowanie w celu poprawy jakości życia do czasu wykonania obwodnicy - w trybie pilnym</p>	<p>przestrzennych - utworzenie i wyeksponowanie w centrum wsi skweru z ławkami i zielenią oraz miejsca pamięci, zgodnie z opracowanym projektem krajobrazowym - uporządkowanie i rewitalizacja przestrzeni publicznej i całego terenu zieleni przyulicznej - nasadzenie starych odmian drzew i nowych gatunków w celu odnowienia cennego i ekologicznego</p>
--	--	--	---	---	--

<p>10. Jakie są mieszkania i obejścia?</p>	<p>- Wieś sprawia wrażenie zadbanej, z estetycznie zagospodarowanymi podwórkami i ogródkami przydomowymi</p> <p>- dużo nowych nasadzeń krzewów ozdobnych i rabatów</p>	<p>- Stara zabudowa ciągle modernizowana i remontowana</p> <p>poddawana jest postępującej dewastacji, którą można powstrzymać jedynie poprzez wyprowadzenie tranzytu ciężkich</p>	<p>- Estetyka i jakość substancji mieszkaniowej oraz przestrzeni publicznej bezpośrednio decydują o jakości i poziomie życia mieszkańców</p> <p>- należy poprawić i utrzymywać dobry standard i estetykę</p>	<p>likwidacja dzikich wysypisk odpadów komunalnych, gruzu, popiołu na terenach przyulicznej przestrzeni publicznej</p>	<p>dziedzictwa przyrodniczego</p> <p>- wykonanie skalników w wydzielonych miejscach przestrzeni publicznej</p> <p>- ustawienie ławek na terenach zieleni przyulicznej</p>
--	--	---	--	--	---

<p>kwiatowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - obszar wsi charakteryzuje się stosunkowo dobrym standardem indywidualnej zabudowy i wyposażenia mieszkań - powstaje obok starej z XX w. Nowa substancja mieszkaniowa na nowych terenach inwestycyjnych - wysoki dostęp do sieci telekomunikacyjnej i wodociągowej a niski do kanalizacji - zły stan niewzmacnianych 	<p>pojazdów z zabudowy</p> <p>mieszkaniowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - szpecą drzewa i krzewy przy drodze krajowej usychające z powodu niekontrolowanego spływu zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z jezdnii drogi krajowej nr 46 	<p>substancji</p> <p>mieszkaniowej i jej</p> <ul style="list-style-type: none"> wyposażenia - utwardzenie powierzchni dróg dojazdowych zapewni bezpieczeństwo i komfort jazdy, a ponadto ograniczy zapylenie komunikacyjne - dużo zieleni wokół posesji 	
--	---	--	--

<p>11. Jaki jest stan otoczenia środowiska naturalnego?</p>	<p>nawierzchni gminnych dróg publicznych w obszarze zamieszkiwania (do tej pory utwardzono 1 km drogi zbiorczej wzdłuż rzeczki)</p> <p>- Ze względu na ulicowy charakter wsi i tzw. układ ruralistyczny stan otoczenia zabudowy i środowiska naturalnego wsi w sąsiedztwie drogi krajowej znajduje się w strefie ponadnormatywnego</p>	<p>- Brak sieci kanalizacyjnej</p> <p>- ochrona wód powierzchniowych i ochrona dziedzictwa przyrodniczego jest niewykonywana</p> <p>- odpady zagospodarowuje gminne wysypisko śmieci, w oparciu o</p>	<p>- Zapewnienie wielofunkcyjnego zrównoważonego rozwoju odniesionego do aspektów środowiskowych</p> <p>- powstrzymanie postępującej dewastacji istniejącego zagospodarowania i</p>	<p>- Wyprowadzenie tranzytu z zabudowy mieszkaniowej w trybie pilnym</p> <p>- jedynym skutecznym, a zatem uzasadnionym rozwiązaniem jest realizacja obejścia drogowego wsi</p> <p>- budowa kanalizacji</p>	<p>- Budowa obwodnicy wraz z infrastrukturą chroniącą środowisko naturalne</p> <p>- budowa sieci kanalizacyjnej i podłączenie jej do oczyszczalni ścieków w Antoniowie</p> <p>- rewitalizacja otoczenia wsi i jej</p>
--	--	---	---	--	---

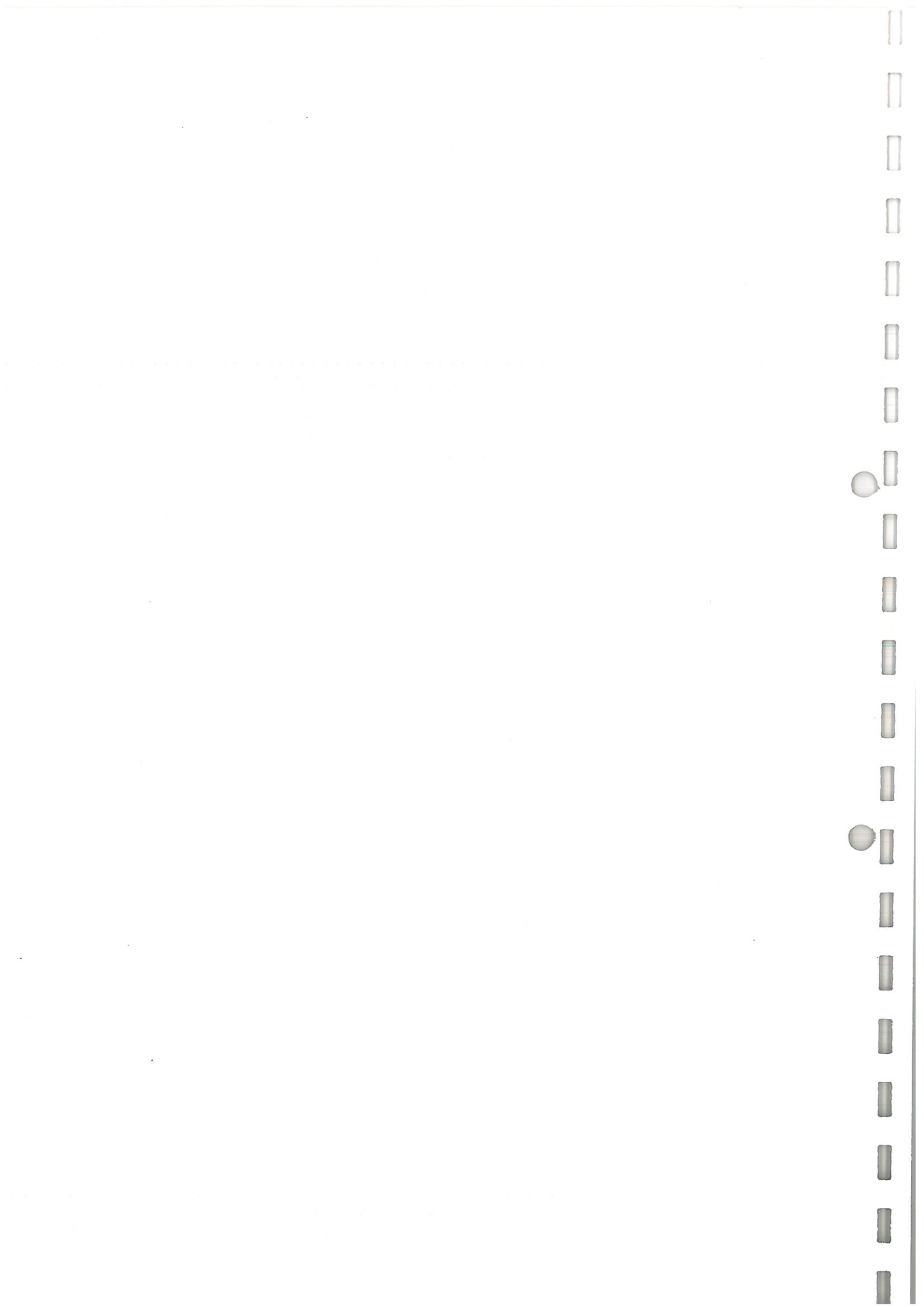
<p>negatywnego oddziaływania tranzytu pojazdów</p> <ul style="list-style-type: none"> - ponadnormatywny hałas i wibracje - niekontrolowany wpływ zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z drogi krajowej do cieków wodnego - niski dostęp do sieci kanalizacyjnej - uporządkowana gospodarka odpadami - wieś leży w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Stobrawsko-Turawskie 	<p>umowy zawarte z właścicielami posesji</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki na ochronę środowiska i ochronę zdrowia mieszkańców są niewystarczające, co potwierdza „Przegląd ekologiczny dla drogi krajowej”, przedłożony Wojewodzie w dniu 22.02.2006 r. - zły stan i brak możliwości poprawy warunków zamieszkania, otoczenia i postępująca degradacja środowiska naturalnego 	<p>środowiska naturalnego w sąsiedztwie drogi krajowej oraz stworzenie bezpiecznego otoczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - do czasu wykonania obwodnicy całość zabudowy mieszkaniowej należy objąć rewitalizacją akustyczną budynków - walory środowiskowe i bezpieczne czyste otoczenie traktować należy jako źródło nowych możliwości rozwoju usług - wykorzystanie i 	<p>- zachowanie przyrodniczych obszarów przydrożnego zadrzewienia korzystnie wpływającego na klimat ekologiczny wsi, wykorzystanie wielofunkcyjnych lasów staje się żywotnym i pierwszoplanowym zadaniem</p> <ul style="list-style-type: none"> - pełne wykorzystanie walorów otoczenia wsi będzie możliwe po wybudowaniu obwodnicy wsi i po eliminacji zagrożeń zewnętrznych 	<p>środowiska naturalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrównoważony rozwój i opisany ład przestrzenny zapisany w nowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego w 2009 r.
--	---	--	--	--

<p>12. Jakie jest rolnictwo?</p>	<p>- liczne lasy i obszary chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników turystyki pieszej, rowerowej, a nawet agroturystyki</p> <p>- Przewaga gruntów klasy V, VI wpływa na niezadawalającą jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej</p> <p>- przewaga trwałych użytków zielonych</p>		<p>przystosowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych do wypoczynku, rekreacji i regeneracji sił</p> <p>- podstawowy komponent przestrzeni to bezpieczne otoczenie i życie w czystym chronionym środowisku</p>	<p>- Ten stan wymaga podjęcia działań przyspieszających zmiany w kierunku różnicowania działalności nierolniczej i tworzenia</p>	<p>- Rozwój ekologicznej produkcji rolniczej na działkach przyzagrodowych w powiązaniu z agroturystyką i sprzedażą żywności ekologicznej.</p>
---	--	--	--	--	---

	<p>(łąk)</p> <ul style="list-style-type: none"> - niezadawalający stan rowów melioracyjnych - wiosenne podtopienie gruntów niżej położonych opóźnia prace polowe i obniża plony - niemal całkowicie zaniechano hodowli bydła, poza nielicznymi wyjątkami 	<p>udział zatrudnienia poza miejscem zamieszkania</p> <ul style="list-style-type: none"> - stare budynki zagrodowe w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej nie nadają się do hodowli zwierzęcej - istniejące zagospodarowanie umożliwiłoby jedynie prowadzenie ekologicznej produkcji żywności na terenach przyzagrodowych 	<p>mikroprzedsiębiorstw</p> <ul style="list-style-type: none"> - w miejsce rozdrobnionych małych gospodarstw rolnych należy przewidzieć powstanie nowych dużych gospodarstw, zapewniających ciągłość rolniczego użytkowania ziemi i utrzymanie jej żywotności - przeobrażenia te będą wymagały nowoczesnego zaplecza produkcyjnego, wyposażenia w sprzęt i wymuszą powstanie nowoczesnego 	<p>budowlanych, doradczych oraz usług w sferze zdrowia, kultury i obsługi turystyki</p> <ul style="list-style-type: none"> - edukacja społeczności, organizowanie szkoleń kursów motywujących do działań przeobrażających wieś w obszar wielofunkcyjny. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyrowadzenie tranzytu pojazdów samochodowych z istniejącego zagospodarowania wsi i aktywacja terenów w obrębie wsi Grodziec - rewitalizacja środowiska naturalnego wsi i gruntów rolnych oraz zachowanie ciągłości użytkowania ziemi trwałych użytków zielonych (łąk i pastwisk)
--	---	---	---	---	---

<p>13. Jakie są powiązania komunikacyjne?</p>	<p>- Droga krajowa nr 46 przebiegająca środkiem miejscowości jest najważniejszym połączeniem drogowym, a powiązania drogi krajowej z drogą powiatową i wojewódzką stwarzają warunki dla rozwoju wsi Grodziec</p> <p>- występują zakłócenia w obsłudze transportowej terenów przyległych do drogi</p>	<p>- Wymieszanie ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym negatywnie wpływa na jakość obsługi terenów w sąsiedztwie drogi krajowej i na bezpieczeństwo ruchu pieszych i ruchu przy zjazdach na posesje w obszarze zamieszkania</p> <p>- droga krajowa przebiegająca środkiem miejscowości rozpoławia wieś i stwarza utrudnienia w</p>	<p>budownictwa zagrodowego na terenach rolniczych</p> <p>- Sprzyjające warunki dla rozwoju wsi pojawiłyby się po wybudowaniu obwodnicy tranzytowej, która stałaby się ekspresowym efektywnym szlakiem tranzytowym, gwarantującym szybkie dojazdy do autostrad A4 i A1 w europejskim systemie komunikacyjnym</p> <p>- może się to przyczynić do</p>	<p>- Wyrowadzenie tranzytu pojazdów z zabudowy mieszkaniowej i odciążenie głównej ulicy w obszarze zamieszkania</p> <p>- doraźnie w ramach zarządzania ruchem i sprawowania nadzoru nad tym zarządzaniem należy dążyć do uzupełnienia oznakowania na powiązaniach gminnych dróg z drogą krajową dla</p>	<p>- Dla zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu podróżowania po drogach publicznych należy dążyć do poprawy parametrów i utwardzenia nawierzchni gminnych dróg publicznych powiązanych z drogą krajową i powiatową w obrębie wsi</p>
--	--	---	--	---	---

	<p>krajowej i zaktócenia w ruchu lokalnym na nieutwardzonych drogach gminnych powiazanych z drogą krajową</p>	<p>przejazdach gospodarskich pojazdów rolniczych i przy przepędzaniu zwierząt - hałas, wibracje i inne utrudnienia to znacząca bariera rozwojowa wprowadzająca ograniczenia dla terenów sąsiadujących z drogą krajową</p>	<p>aktywacji terenów w obrębie wsi, stanowiących alternatywną przestrzeń dla rozwoju gospodarczego wsi Grodziec, przy niezadawalającej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej - nowe tereny inwestycyjne przy obwodnicy wpisane w nowym Planie Zagospodarowanie Przestrzennego Wsi w 2009 r.</p>	<p>poprawy bezpieczeństwa ruchu</p>
--	---	---	--	-------------------------------------

F. WIZJA ROZWOJU WSI NA LATA 2009-2020

• Cele ogólne

1. Odbudowa więzi międzyludzkich społeczności lokalnej.
2. Integracja mieszkańców poprzez wspólne spędzanie czasu.
3. Promowanie wsi, jej dorobku i wizerunku.
4. Wzajemne wsparcie i współpraca w usuwaniu barier rozwojowych.
5. Kultywowanie starych i tworzenie nowych tradycji.
6. Zachowanie dorobku pokoleniowego, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz eliminacja zewnętrznych zagrożeń.
7. Stworzenie centrum wsi.
8. Utworzenie uporządkowanej i zorganizowanej przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej, z aleją spacerową przy ul. Klasztornej.
9. Zachęcanie mieszkańców i przedsiębiorców do współpracy na rzecz wsi oraz do partnerstwa otwartego na nowe myślenie i innowacyjność działania.
10. Poprawa estetyki wsi i standardu przestrzeni publicznej w centrum wsi oraz na terenach zieleni przyulicznej wzdłuż cieków wodnych.
11. Aktywacja gospodarcza wsi z zachowaniem zrównoważonego i harmonijnego rozwoju
12. Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych.
13. Zapewnienie dogodnych warunków życia i zamieszkania w bezpiecznym otoczeniu oraz czystym i chronionym środowisku.

• Cele szczegółowe

1. Zagospodarowanie terenu przestrzeni publicznej ogólnodostępnej:
 - ✓ stworzenie w centrum wsi miejsca pamięci ofiar poległych w wojnach i walkach w obronie ojczyzny oraz skweru z ławkami i zielenią;
 - ✓ rewitalizacja, kształtowanie i uporządkowanie całego terenu zieleni przyulicznej, jako dziedzictwa przyrodniczego wsi.
2. Tablica informacyjna z historią miejscowości w centrum wsi.
3. Poprawa estetyki i standardu przestrzeni publicznej w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej.

4. Remont boiska sportowego, wykonanie ogrodzenia i modernizacja szatni.
5. Ukształtowanie przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej, z elementami zadrzewienia, boiskami, placami zabaw, ścieżkami spacerowymi i ławkami, w sąsiedztwie zbiornika wodnego przy ul. Klasztornej:
 - ✓ urządzenie placów zabaw, gier, boisk do kosza i tenisa;
 - ✓ stworzenie stanowisk obsługi turystyki rowerowej i pieszej;
 - ✓ wydzielenie miejsca do organizowania imprez masowych.
6. Stworzenie alei spacerowej przy ul. Klasztornej, z zadrzewieniem pełniącym funkcję korytarza ekologicznego.
7. Kronika Wsi.
8. Świetlica wiejska - „**Kuźnia**” wraz z kafejką internetową.
9. Działalność kulturalno – oświatowa:
 - ✓ organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży;
 - ✓ kursy tematyczne;
 - ✓ działalność Koła Gospodyń Wiejskich.
10. Działalność turystyczno-rekreacyjna:
 - ✓ wycieczki rowerowe
 - ✓ wycieczki do miast partnerskich Horni Mesto w Czechach, Biłka na Ukrainie
 - ✓ organizacja turniejów: piłka siatkowa, tenis ziemny, siatkówka
11. Święta i imprezy okolicznościowe, między innymi: Festiwal Trzech Kultur, Dożynki, Polsko-Czeski Turniej piłkarski, Festiwal piosenki religijnej, Dzień Seniora, Dzień Kombatanta.

Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność Grodzca na lata 2009-2020

Nazwa zadania	Zakres zadania	Lata realizacji	Koszt całkowity
ZADANIA INWESTYCYJNE			
Świetlica wiejska - „Kuźnia” wraz z kafejką internetową	Adaptacja poddasza na kafejkę internetową Zakup niezbędnego sprzętu (komputery, sprzęt biurowy, meble) Zatrudnienie instruktora	2009-2010	50 000 zł
Remont boiska sportowego	Remont boiska wraz z budową ogrodzenia, trybun i instalacji nawadniającej.	2009-2010	450 000zł
Dokończenie placu zabaw przy szkole	Ogrodzenie, zakup sprzętu (ławki, kosze na śmieci, karuzela)	2009	5000 zł
Zagospodarowanie terenu w centrum wsi, w otoczeniu kalwarii i kościoła, cmentarza parafialnego oraz w otoczeniu Kuźni.	Stworzenie miejsca pamięci ofiar poległych w wojnach światowych i walkach w obronie ojczyzny oraz skweru z ławkami i zielenią. Poprawa estetyki	2010-2011	15 000zł

	otoczenia centrum wsi, nowe miejsca parkingowe.			
Tablica informacyjna z historią miejscowości w centrum wsi	Ustawienie tablicy w centrum wsi.	2010		2 000zł
Stworzenie oazowego miejsca rekreacji i wypoczynku, z elementami zadrzewienia, ścieżkami spacerowymi i ławkami.	Wykup gruntów, urządzenie placów zabaw, gier, boisk do kosza i tenisa; stworzenie stanowisk obsługi turystyki rowerowej i pieszej.	2010-2017		150 000zł
Zagospodarowanie terenów wzdłuż rzeczki	Uporządkowanie i rewitalizacja terenu zieleni przyulicznej; nasadzenie starych odmian drzew i nowych gatunków; wykonanie skalników; ustawienie ławek na terenach zieleni przyulicznej; budowa mostków i kładek nad rzeczką.	2010-2017		30 000 zł
Stworzenie alei spacerowej przy ul. Klasztornej, z zadrzewieniem pełniącym funkcję korytarza ekologicznego.	Ustawienie ławek, oświetlenia, oznakowania.	2010-2020		20 000zł

Święta i imprezy okolicznościowe,	Organizacja turniejów: piłka siatkowa, tenis ziemny, siatkówka	corocznie	500zł
	Festiwal Trzech Kultur, dożynki	Corocznie w maju	20 000zł
	Polsko-Czeski Turniej piłkarski	Corocznie we wrześniu	2000zł
	Festiwal piosenki religijnej,	Co drugi rok	15 000zł
	Dzień Seniora	Corocznie w sierpniu	500zł
	Dzień kombatanta	Corocznie w kwietniu	1 000zł
	Opłatek dla samotnych	Corocznie w listopadzie	1000zł
		Corocznie w grudniu	1000zł

Remont szatni wraz z zapleczem sanitarnym przy boisku LZS Grodziec	Roboty budowlano-remontowe, rozbudowa budynku, wymiana instalacji	2012-2015	250 000zł
PRZEDSIĘWZIĘCIA AKTYWIZUJĄCE SPOŁECZNOŚĆ GRODZKA			
Kronika Wsi	Powołanie zespołu ds. opracowania kroniki	2009-2020	500 zł
Działalność kulturalna - oświatowa	Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży (ferie i wakacje w Kuźni, spotkania z ciekawymi ludźmi, zajęcia integracyjne, teatrzyk)	Cyklicznie, każdego roku	10 000 zł
	Kursy tematyczne (kursy komputerowe, językowe, fotograficzne, ogrodnicze itp.)	2009-2020	10 000 zł
	Utworzenie Koła Gospodyń Wiejskich	2011	500 zł
	Wycieczki rowerowe	Cyklicznie, każdego roku	100 zł
Działalność turystyczno-rekreacyjna	Wycieczki do miast partnerskich Horni Mesto w Czechach,	Co drugi rok	2 000 zł
	Wycieczki do miast partnerskich Biłka na Ukrainie	Corocznie, przełom lipca i sierpnia	3 000zł